

İngilizler Şama 25 kilometre yaklaştılar

İngilizler
vaziyetten
memnun

12 saat süren bir
çarpışma oldu

Fransız tebliği harekât
ağırlaştı, diyor

Yeni Fransız kit'aları
müttefik ordular
tarafına geçtiler

General Wilson

Kahire 10 (A.A.) — İngiliz Or-
taşark karargâhının tebliği:

Suriyede, müttefik kuvvetlerin
girişi memnuniyet verici bir tarz-
da devam etmektedir. Umumi intı-
ba kuvvetlerimizin muvassalatı A-
rablar üzerinde iyi bir tesir yaptı-
ğı merkezindedir.

Fransız tebliği

Berut 10 (A.A.) — Fransız or-
dusu başkumandanlığının tebliği:
Gündüzün harekâtın bariz vas-
(Arkası sayfa 7 sütun 1 de)

[Düşünceler]

Müsavatsızlık

Birleşik Amerika hükümetleri
cümhuriyetinin söylemiş olduğu
son nutkun metninde bir cümle,
bütün diğerleri zamarla silindik-
ten sonra da hatırlanmadı kaldı.

Muhterem Mister Ruzvelt:

— Almanya galib gelirse Ame-
rika işçisi dünyanın diğer taraf-
larında işçiyi yükletilen esir eme-
gile rekabet etme mecburiyetinde
kalacak demis.

Doğrudur.

Bugün Amerikada işçinin vasat
gündeliği 5 dolardır, bu parayla
dünyanın bütün konforundan az
çok hisse alınarak yaşanabilir, kü-
çük bir aile refahla geçindirilebi-
lir.

Muhterem Mister Ruzveltin va-
tandaşlarına bu insan hayatında
böylece berdevan olmayı temin
etmeyi istemesi hem haklı, hem
de vazifesidir, fakat:

Dünyanın diğer taraflarında es-
sir gibi çalışan işçi neden Ameri-
kâli meslektaşının seviyesine çı-
kartılamasın?

5 dolar kara borsanın rayicine
göre 1250 kuruş eder Japon işçisi
Amerikalının bir günde aldığı bir
parayla 125; Yabancılarla 42 gün
çalışır.

Harb elbette bir gün sona e-
recektir. Fakat bu müsavatsızlık
aizelmezse bir gün gene başlıya-

Fransız tayyarecileri

Askeri vaziyet

Suriyedeki Fransız ordusu uzun müddet dayanamıyacaktır!

Fransız kuvvetlerinin karşılaştıkları
üç mühim müşkül

Lübnan ve Suriye hareket sah-
nelerinden şu satırları yazdığı
dakikaya kadar yeni hiçbir
mühim haber gelmiş değildir. İngiliz
taarruzunun umumi surette istika-
metleri dünkü istikametlerdir: Mer-

kezde yavaş ve cenahlarda daha
kuvvetli ve seri olmak üzere, İn-
gilizler üç koldan ilerlemektedirler.
Garb cenahları Sur şehriyi işgal et-
miş, şark cenahları Cebelidürüz e-
(Devamı 5 inci sayfada)

Amerikan vapurunun batırılması

Vaşington hâdiseyi
vahim telâkki ediyor

Vapur yolcularından
35 kişi kayıp

Vaşington 10 (A.A.) — Bahriye
nezaretine gelen bir habere göre
Robin Moor Amerikan vapuru ce-
nubi Atlântikte bir Alman de-
nizaltısı tarafından batırılmıştır.

Vaşington 10 (A.A.) — 4900 to-
nilâtölük «Robin Moor» vapuru
nun Amerikaya seyahat ederken
bir Alman denizaltısı tarafından
torpillerlemlenmiş olması, Amerika bah-
riyesine mensub bir zatın beya-
naına göre, vahim hâdiseye teşkil
etmektedir. Bu hâdiseye, bundan
(Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

Bugün:

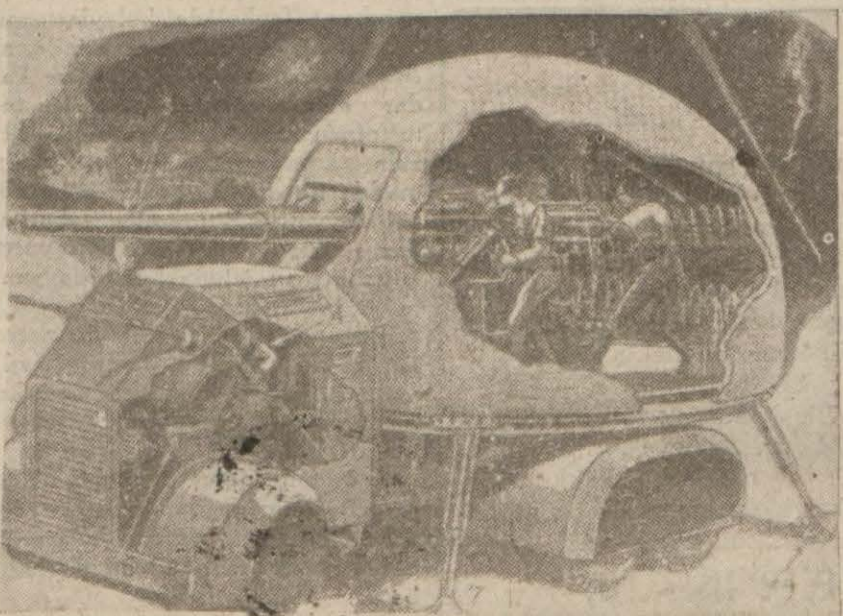
Buhran devreleri
ve diktatörlükler
YAZAN
Ahmed Hamdi Başar
(2 nci sayfamızda)

Enfes bir hikâye:
Koluşa
Maksim Gorkinin Rus-
yada yeni bulunan ve
neşredilen hikâyelerinden
(5 inci sayfamızda)

Yarın:
Çocuklarda görülen
salgın hastalıklar
YAZAN
Doktor, profsör
İhsan Hilmi Alantar

Yeni silâhlar

Amerikalılar müdafaasız araziye bir gecede
son sistem müstahkem mevki haline sokan
seyyar kaleler yaptılar

Amerikalıların yaptığı seyyar kalelerden biri
(Yazısını 2 nci sayfada bulacaksınız)

Mussolini' nin Türkiye hakkındaki sözleri

Türk - İtalyan
münasebatı

İtalyan Devlet Reisi
diyor ki:

«İtalya Türkiyeye karşı 1928
de başlanan ve bizim için
daima baki olan anlayış ve iş
birliği siyasetini takib etmek
azmindedir»

B. Mussolini

Roma 10 (A.A.) — «Stefani
bildiriyor:
Mussolini'nin bugün söylediği
(Arkası sayfa 7 sütun 2 de)

Parti grupu dün toplandı

Millî Müdafaa ve
Maarif Vekilleri
izahat verdiler

Sual takirini veren Antalya
meb'usu Türkân Örs
(Yazısı 7 nci sayfada)

Girid harbi Avam Kamarasında münakaşa edildi

B. Çörçil
tenkidlere
cevab verdi

Bir kadın meb'usun
sözleri

«Merhametsiz
derecede müessir
olabilmeliyiz,,

B. Çörçil

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Darlan Fransız milletine hitab etti

Fransanın
üç vazifesi

Amiral Darlan mütareke
sulh değildir, diyor

«Mareşal Petain hükümetine
nefis feragati ve milletinin
müzaheretini lâzımdır, eğer
millet bunu anlamak istemez -
se ölecektir»

Amiral Darlan

Vichy 10 (A.A.) — Ofi:
Başvekil muavini amiral Darlan,
saat 21 de radyo ile neşredilen bir
(Devamı 3 üncü sayfada)

İçki yasak edilmeli mi?

Yeni bir fikir:
«İçki yerine tütünü
yasak etmeliyiz!,,

İçki taraftarları

«İçki kalkarsa
dünya da ortadan
kalkmış olur,,

● Bolu okuyucularımızdan
İrfan Temel:

« Genç bir çağda bulunmama
rağmen içki içerim. Bana kalırsa,
rakıyı, şarabı, birayı kaldıracağı-
(Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

İçki aleyhtarları

«İçkinin men'ine
evvelâ köylerden
başlamalıyız!,,

● Bolu, Tabaklar mahalle-
sinde, Paşaköy sokağında 1
numaralı evde Arif Yüksel:

« Memleketimizin selâmeti,
milletimizin saadet ve refahı ve
(Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Muğladaki zelzele

Halk Kızılaydan acele
yardım bekliyor

Muğla zelzelesinden ilk resim: Köylerden birinde hasara uğrayan bir bina

Muğla (Hususi) — On beş gün-
dür devam etmekte olan zelzele,
Muğla ve mülhakatında mühim
tahribat yapmıştır. Muğla ve Muğ-
laya bağlı Pisi, Bayır, Kafaca, Ak-
(Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

Hergün

Bir kişi herkes için,
Herkes bir kişi için

Muhittin Birgen

Yukarıdaki başlığı, bundan on iki sene evvel, İzmirde, kooperatifi kültürünü bizde neşre vasıta olarak çıkarmaya başladığım «Türk kooperatifçisi» mecmuasının başına, şiar olarak kendi elimle yazmıştım. Bugün, aynı şiarı, dün elimde aldığım senelik bir hesap raporunun içinde görüyorum ve cemiyetin hasbî bir fikir müsthasili sıfatıyla, İzmir ve Aydın havalisinde ektiğim bir tohumun rüzgârla Bursaya gelip orada yetişmesini görmekten doğan derin bir memnuniyet ve zevk hissediyorum.

Senelik hesap raporu, takriben bir sene evvel kurulmuş olan Bursa koza satış kooperatifleri birliğine aittir. Tetkik ettiğim zaman görüyorum ki, Birlik, bir sene çalışmış, bilançonun 79,702 lira 63 kuruş olarak tesbit ettiği bir kazanç elde etmiştir. Bilançoya geçirdiği stok koza kıymetini maliyet ölçüsüne göre hesaba almış olduğuna göre, eğer mevcudunu piyasaya göre kıymetlendirseydi, bize daha yüksek bir kâr gösterebilirdi. Fakat, mesele, kârın az yüksek veya çok yüksek olmasında değil, bu işlerde acemi olan bir memleketin, bu tarzda bir iktisadî hareketi bir sene döndürüp iyi bir netice almış bulunmasındadır. Bu, bir çocuğun ilk adımı atması demektir; yürüme ve koşma devri sonradan gelecektir.

Bu koza kooperatifleri teşkilâtı, muhtelif projelerden geçti; muhtelif fikirler ileri sürüldü ve muhtelif teşebbüs meyilleri gösterildi. Muhtelif vesilelerle benden müteale istenildikçe daima ihtiyat tavsiye ettim ve büyük projelerden ziyade mütevası gayelere iktilaf fikrini ileri sürdüm. Memnuniyetle görüyorum ki, Birlik, büyük projeleri bir tarafa bırakarak, sadece kozanın piyasa hareketlerini tanzim işini üstüne almakla iktifa etmiş. Esasen, bizde, köy mahsullerini anarşik piyasasını uyardırarak felâketlerden kurtarmak üzere tecrübe edilebilecek yegâne kooperasyon şekli de bundan ibarettir. Bu sahada yerleşip kökleşmeden, geniş bir tecrübe ve terbiye sahibi olmadan daha kapsamlı kooperasyon sistemlerine geçmek hatadır. Ümid etmek isterim ki, Birlik, bu ölçü haricinde teşebbüslere girişmekten çekinmekte devam edecektir.

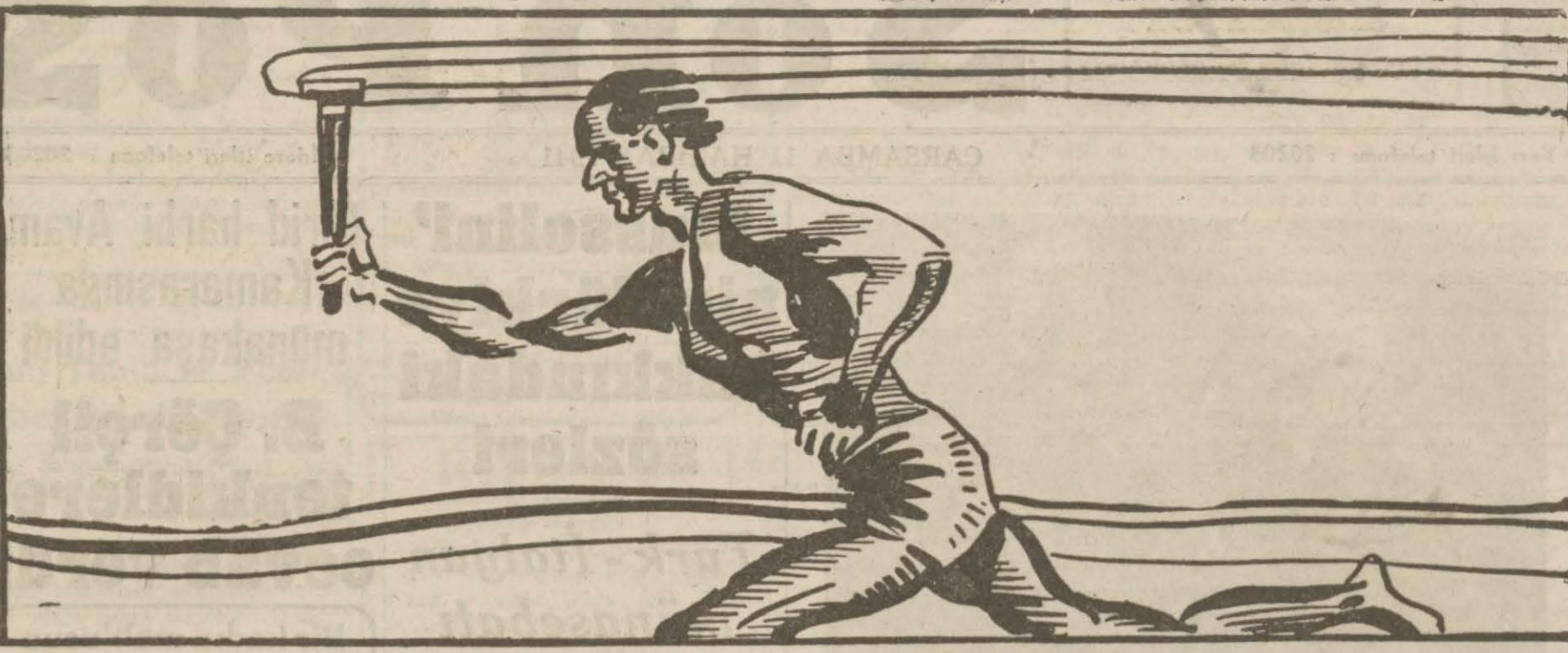
Birliğin bu sene çalışması nisbeten kolay olmuştur. Çünkü, her toprak mahsulünde olduğu gibi, bu mahsulde de herb, memleketimize yüksek bir piyasa konjonktürü getirdi. Bu nevi her kooperatif hareketi için de böyle yüksektir. Otuz senelik bir tecrübe esnasında beş mahsul senesini en düşkümlü bu buhran devri içinde geçirmiş olduğum için, Bursa Birliğinin ne derecede talihli olduğunu çok iyi anlıyorum.

Raporun anlatıldığına göre, Birlik, bu yüksek konjonktürden istifade etmesini, kendi hesabına da, memleket hesabına da iyi bilmiş. Hükümetin ve Ziraat Bankasının yardım ile, piyasadaki koza mübâyaa ederek geniş bir stok yapmış ve sonra da bunu yavaş yavaş ihraç ederek piyasa farklarından istifade etmiş, fakat, aynı zamanda memleketin iptidai madde olarak kullanılmak ihtiyacında bulunduğu kısmı da, depolarında fabrikaların ihtiyaçlarını karşılamak üzere muhafaza etmiş. Bütün bunlar, iyi ve şuurlu bir çalışma alametleridir. Birlik, bu tarzda çalıştığı müddetçe, bütün koza müstahsillerinin ve hattâ kısmen de fabrikaların onu her suretle tutmaları lâzımdır.

«Bu tarzda çalıştığı müddetçe» dedim; bu şartı koymam sebatsız değildir.

Bu teşekkül, aşağıdan yukarıya yapılan bir tırmanma değil, yukarıdan aşağıya uzatılan bir el vermedir. Bunun için, bütün marifet yuvarından aşağıya doğru uzatılacak olan elin beceriğinden toplanır. Daha ziyade beylik para ve beylik mürakabe ile çalışacak olan birlik, kendisini tamamen halka-maledinçiyeye kadar, gayet ihtiyatlı, şuurlu (Devamı 4 üncü sayfada)

Resimli Makale:

Alman tarihçisi Oswald Spengler yıllarca evvel «Garbin inhitatı» başlığı altında yazdığı bir kitabında şu nazariyeyi müdafaa etmiştir: — Her medeniyet tabii bir kanuna tâbidir, bir defa zirvesine vardığı münhanî bir hattı takib ederek inhiye başlar, nihayet kaybolur. Bu Misir, Yunan, Roma, Arab, bütün medeniyetlerde böyle olmuştur.

İngiliz tarihçisi Wells'e göre ise kaybolmuş bir medeniyet yoktur, medeniyetler bir milletten diğerine geçer, teselsül ederek devam eder. Hakikatte yekdiğerine zıd gibi görünen iki düşünce yekdiğerinin mütemmimidirler.

Milletlerde olsun, ferdlerde olsun büyük tehlike çocukluk, gençlik yetişme devrelerinde değil, bilhassa muvaffakiyetin zirvesi görüldüğü zaman başlar, artık yorulmuşuzdur, dinlenmek, biraz da sarfedilmiş emeklerin zevk içinde mükâfatını tatmak isteriz. Yahud da fazla gurura kapılmışızdır, hiç kimsenin arkadan gelip bizi geçemeyeceğini sanırız, uykuya dalarız, milletlerde ve ferdlerde inhitat işte o zaman başlar, arkamızdan biri gelir, elimizden muvaffakiyet meşalesini kaparak daha ilerilere götürür, her zaman ve her yerde «durmayı» bir «düşme»nin takib edeceğini unutmayalım.

Değişen Dünya

Buhran devreleri ve diktatörlükler

Tarih, biri refah ve sükün, diğeri buhran ve intikal olmak üzere birbirini takib eden iki ayrı devreden müteşekkildir, ve ayrı ayrı karakterleri vardır.

Refah ve sükün devreleri büyük imparatorlukların, dinlerin ve doktrinlerin doğmasına tesadüf eder. Bu suretle cemiyet muayyen ana prensipler içinde bir sükün ve refah devresine girer. Bu devrenin en karakteristik vasfı uzunca zamanlar istikrar bulmuş, hareket görmüş ana kanunların ve bu çerçeve içinde hürriyetin yaşamasıdır. Böyle olmanın cemiyetleri ise buhran devresine geçirmektedirler.

Buhran devrelerinde hürriyetin tahdidi ve hattâ inkârı, otorite devletçiliğin ve diktatörlüğün çıktığı görülür. Diktatörleri buhranın sebebi değil, neticesi olarak kabul etmeliyiz.

Buhran ve diktatörlük. Bunları iş başına geçiren cemiyetin kendi içinde bulunduğu buhrandır. Diktatörler iş başına böyle tarihi zaruretle geçtikten sonra ihtiraslara kapılarak ve cemiyeti felâkete sürükleyerek buhran halini şiddetlendirdikleri gibi, bir inkilâpçı rolünü alarak bir sükün ve refah devresine ulaştırabilirler. Birinci şekil diktatörler irtica, eskinin, din ve an'nenin müessesili olurlar; ve hayatlarında kazandıkları iktidarı kendi evlâdlarına devretmek için saltanat usullerini ana prensipleri haline koyarlar. İkinci cins diktatörler ise eski şartları esasından değiştirmeye ve yeni ana prensiplere dayanmış bir refah ve sükün devresine cemiyeti ulaştırmaya muvaffak olurlar ve inkilâpçılık sıfatını kazanırlar.

Buhran idareleri, otoriter idareler ve diktatörler devridir. Sükün ve refah devreleri ise bunun aksine olarak kanunlu ve nizamlı bir hürriyet ve demokrasi devridir. Bu görüşe göre diktatör idarelerinin çıkması, o memleketin buhran içinde olduğunu gösterdiği kadar, bu idarelerin zaman geçtikçe bir istibdad idaresi halinde yerleşmeleri ve rejimleşmeleri de buhran halinin devamını gösterir. İnkilâpçı diktatörlük cemiyet dinamizmine mecaz verer, irtica diktatörlük de buna karşı gelen ve her türlü zulüm ve hile ile kendi menfaatine de uygun eski şartları muhafaza eden idarelerdir.

Vakiâ tarihte her istibdad idaresi, evvelâ bir buhran ve intikal devresinde şekillenen, ve o zamanlar cemiyetin tarihî mukadderatına yol vermiş ve hâkim olmaları çalışmış diktatörler istibhalesi sayılamaz. Din, an'ane ve cehalet gibi faktörlerin ve henüz kabile ve ce-

YAZAN
Ahmed Hamdi Başar

maat halinde yaşamanın da tesirini gözönüne almak icab eder. Fakat umumiyetle tarihte imparatorluklar ve rejimler kurmuş milletlere aid istibdad idarelerinin buhran devresinde ortaya çıkmış bir diktatörlüğün devamı olduğu görülmektedir. İstibdadın rejimleşmesi ise o cemiyeteki buhran halinin rejimleşmesi demektir.

Orta çağda Avrupada ve muhtelif zamanlarda şarkta hâkim olan istibdad idarelerinin mevcudiyeti ancak buhranlarla izah edilebilir. Bu mevzu üzerinde ekseri kimselerde mevcut kanaate göre

re nasıl orta çağın sebebi derbeylik ve istibdad nizamı ise, Avrupa'nın liberal inkilâpları yapıp hürriyet ve demokrasiye kavuşmasından sonra şarkta fakru sefaletin devam etmesi sebebi de istibdad idareleridir. Bu görüşün her ikisi de yanlıştır; bu idarelerin mevcud fakru sefalet sebeplerine ve buhran haline bizzat kendilerinin de mühim unsurlar kattıklarına şüphe yoktur. Fakat kendileri münhasıran bu fenalıkların sebepleri değil, yalnızca neticeleridir. İstibdad idaresi altında kalan memleketler buhran içinde olanlardır. Buhranı ise tarihî şartlar ve milletler arası münasebetler tayin eder. Eğer o memleketler bu şartları değiştirmek iktidarına malik oldukları halde bunu yapamamış-

larsa tahsirdirler. Fakat hâdiseler kendilerinin iktidarları dışında cereyan ediyorsa, o zaman talihin kendilerine müsaide olacağı devreye kadar istibdad idaresi altında kalırlar, ve ancak bundan sonra bir ihtilâl hareketi ile hürriyete kavuşabilirler. Yoksa henüz buhran devresinden çıkmamış olan bir memlekette ne istibdad, ne de diktatörlük tasfiye olunamaz. İhtilâller yapılsa ve saltanat veya diktatörlük kaldırılmış bile olsa kısa bir zaman sonra teassüs eden ve hürriyete prensipine sadık olan ihtilâlciler kuvvet dahi diktatörlüğe geçmeye mecbur olur. Ancak bu ikinci tesis edilen idare birinciyeye nazaran daha halkçı ve daha faydalı olursa cemiyet bu idare altında nisbî bir refaha kavuşabilir; fakat yalnız bu yolla ve hâdiseler ve şartlar olgunlaşmadan bir sükün ve refah devresine, hürriyet nizamına geçemez.

Buhran hali devam eden memleketlerde yıkılmış olan istibdad idareleri yerine gelen inkilâbci ve hürriyetçi idarelerin diktatörlüğe istibade etmeleri inkilâbci idarelerin hatasından değil, tarihi zaruretden neşet eder. Bu idareler cemiyeti buhran halinden kurtarmak, yeni bir refah ve sükün devresine ulaştırmak için çalışırlarsa inkilâbci çabuklaştırmış, tarihi hâdiselere cemiyetin tahakkümünü temin etmiş olurlar. Yani inkilâbci diktatörler idarelerinin yaratılması inkilâb ve tarih için zarurettir. Eğer cemiyet ulaşması lazım gelen yeni şartlar ve müvazene geçmek imkânına malik iken, bu idareler onamaîni olurlarsa, irtica başlamış, ve buhran şiddetlenmiş olur, bu takdirde hâkim kuvvetin tasfiyesi için maalesef gene şiddet metodlarına yani harblere, ihtilâllere, lüzum görülür.

(Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

Bir dostumuz şöyle derd yandı:

« Bir telefonum var, abone mukavelem bana senede 500 defa konuşma hakkım verir.

Evimde ancak kış aylarında oturduğum için bu miktarın azamî 400 defasını kullanırım. Telefon idaresinin tam ücret almak hakkıdır. Buna bir diyeceğim yok. Fakat:

Senelik abone bedelini iki takistte tahsil ettiği için her defa-

sında 500 konuşmanın yarısını hesablarsak, bakar ki yarıyı biraz geçmişim. Bunun için fazla ücret alır, halbuki senenin geri kalan 6 ayında telefon hiç konuşmayacak. Hakkım olan 500 mükâleme dolmaktan da pek uzak kalacaktır.

Bir kanun vardır, numarası: 3054 dür, aboneye 25 lira mukabili 500 mükâleme hakkı verir, fakat idare aboneden bu miktarın fazlasını alır.»

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

İnsanı aldatan düşünce

Yeni silâhlar

Amerikada
seyyar
kaleler
yapıldı

Los-Anjelos'ta, tecrübe mahiyetinde olmak üzere fevkalâde muazzam bir zirhlî otomobil tipi yapılmıştır. Bu zirhlî otomobil, müteharrir bir taretin içinde olmak üzere altışar pusluk iki topla mücehhezdir. Bu zirhlî otomobiller, bombalara ve top mermilerine mukavemet edecek kadar kalın bir zirh tabakasıyla kaplıdır. Otomobilin bilhassa motor ve makine aksamları ayrı ve hususî bir zirh tabakasıyla muhafaza altına alınmıştır.

Bu tip zirhlî otomobilin tekerleklerinde mevcut zincirler, arabanın saatte 105 kilometre bir süratle hareket etmesine imkân vermektedirler. Ateş esnasında top kalesi, hususî bir takım ayaklarla toprağa istinad etmektedir. Bu «seyyar kaleler» sayesinde tamamen müdahafasız bir erazi parçası, bir gece içinde müstahkem bir mevki haline ifrâğ edilebilir.

«Seyyar kaleler» in ayrıca iki tane de ağır makineli tüfeği mevcuttur. Bu makineli tüfekler, «seyyar kalelerin» ön kısmında, motörün yanında bulunmaktadırlar. Bu «seyyar kaleler» Amerika ordusunda dört aydanberi tecrübe edilmektedirler.

Yeni bir yakıcı madde

Avustralyanın Melbourne şehrinde, doktor Etçerli isiminde bir kimyager, hava ile temasında yanan, tayyare bombalarında kullanılmaya müsahus yeni cins bir yakıcı madde keşfetmiştir. Bu yeni yakıcı madde, hava ile temas eder etmez kendine kendine alev almakta ve muhitini tutuşturmakta. Yeni yakıcı madde yalnız harareti düşük yerlerde yapılmadığı için, bu yeni yakıcı maddelerin bombalara doldurulması, hususî surette yapılmış, harareti alçak, soğuk laboratuvarlarda vukua gelmektedir.

Bu yeni yakıcı maddenin neşrettiği hararet 3.000 dereceyi bulmaktadır. Doktor Etçerli yeni keşfettiği bu yakıcı maddeye «İgnayt» ismini takmıştır. İgnayt ile dolu bombalar ilk önce laboratuvarlarda, sonra da, tecrübe bombardımanlarında tecrübe edilmişlerdir. Alınan neticeler müsbettir.

«Tahlisiye paltoları», İngiliz mucidlerinden birisi, In-

Yardımcıseverler
Cemiyetinin faaliyeti

Ev kadınlığı bilgileri
için de bir kurs
açılacak

Yardımcıseverler cemiyeti, dün saat 16 da Bayan Hayriye Lütfi Kırdarın reisliğinde mutad haftalık toplantısını yapmıştır.

Toplantıda şehrin uzak semtlerindeki bayanlardan habstabakıcılık davetiyelerini vaktinde almayanların yeniden kayıtları yapılmış ve hastanelere tevzileri işi bitirilmiştir.

Şehrimizin uzak semtlerinden olan ve nakil vasıtaları da nisbeten mahdud bulunan Eyüb kazasının habstabakıcılık kurslarına gelecek bayanlar için Yardımcıseverler cemiyeti tarafından iki otobüs temin edilmiştir.

Cemiyet propaganda ve neşriyat işlerini daha esaslı bir şekilde yapmak için bazı kararlar vermiştir. Bu cümleden olmak üzere önümüzdeki haftadan itibaren muhtelif kadın hatibler tarafından Halk evlerinde konferanslar verilecektir. İlk konferans ayın 16 sında Bayan Refika Tevfik tarafından Eminönü Halkevinde verilecektir.

Diğer taraftan Yardımcıseverler cemiyetinin, Yalova, Eyüb, Beykoz, Bakırköy kazalarında açılan şubeleri de dünden itibaren faaliyete başlamıştır.

Haber aldığımız göre Yardımcıseverler cemiyeti normal mesaisini tanzim ettikten sonra, Halkevinde ev kadınlığı bilgilerine aid kurslar açacaktır.

Eğlence yerlerinin tarifeleri

Belediye iktisad müdürlüğü eğlence yerlerinin yazlık tarifelerini hazırlamış ve daimî encümene vermiştir. Buna nazaran al-kollü içkilere yapılan müdafaa vergisi zammı nisbetinde fiyatlar artırılmış, ayrıca şeker, kahve fiatlarının eskiye nazaran yüksekliği nazarı dikkate alınarak meşrubat tarifelerine her sınıfta yüz para zam yapılmıştır.

Geçen yıla nazaran gıda maddeleri fiyatlarının da arttığı gözönünde bulundurulmuş ve tabdoları 25 kuruş ilâve edilmiştir. Bazı eğlence yerlerinin sınıfları da bir derece yükseltilmiştir.

Arpa ihraç edilebilecek

Hükümetin eski mahsulden olan arpalara bir defaya mahsus olmak üzere lisans vereceği öğrenilmiştir. Bu suretle eski mahsulden elde mevcut stokların mühim bir kısmı satılmış olacaktır.

gilteler bahriye nezaretine müraعات ederek yeni keşfettiği ve «Tahlisiye paltosu» ismini verdiği bir «can kurtaran»ın resmen hükümet tarafından kabulünü istemiştir.

Mucidin teklif ettiği bu «tahlisiye paltosu», mantardan altı defa daha hafif, yani, mantara nazaran suyun üzerinde altı misli daha fazla durmaya kabiliyetli yeni bir maddede ile kaplı paltolardır. Bu madde, paltounun veyahud pardesünün içine astar gibi dikilmekte ve paltoları beraber taşınmaktadır.

«Tahlisiye paltosu» fevkalâde hafif fakat o nisbette insanı sıcak tutmaktadır. Çünkü, paltoya astar vazifesi gören yüzcüğü madde, dışarıdan hiç bir suretle soğuk havanın geçmesine müsaade etmediği gibi içerideki sıcak havanın dışarı çıkmasına da hiç bir suretle müsaade etmemektedir.

Yapılan tecrübeler nazaran bir «Tahlisiye paltosu» ferah ferah dört kişiyi suyun üzerinde tutmaya muktedirdir. (Devamı edecektir)

TAKVİM

HAZİRAN					
Rumi sene 1357	11	Arabi sene 1360			
Mayıs 29	Rosmi sene 1941	Hızır 37			
ÇARŞAMBA					
GÜNÜŞ	C. Evvel			İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
5 28	8 48	15	8 09	6 28	
	Öğle	İndi	Akşam	Yatsı	
V. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
13 13	17 14	20 41	22 43		
2. 33	8 30		2 03		

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye

Verilirken

Suriyede müttefikler Beyruta doğru ilerliyorlar

Kahire, 11 (A.A.) — Haber alındığına göre İngiliz ve hür Fransız kuvvetleri Litali Irmağının ötesinde Beyruta doğru ilerlemelerinde devam etmektedirler.

De Gaulle'nün beyanati

Kahire, 11 (A.A.) — Dün hür Fransızların şefi De Gaulle beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Fransa Almanya ile işbirliği yapmak istemiyor.

İngiliz hava kuvvetlerinin gündüz akınları

Londra 10 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Dün gündüzün Norveç, Hollanda, Belçika ve Fransa sahilleri arasındaki düşman gemilerine karşı bombardıman ve sahil teşkilatlarına mensub tayyareler tarafından geniş taarruzlar yapılmıştır. Görüş fena idi ve umumiyetle taarruzların neticesini müşahedeye mâni olmuştur.

Tayyarelerimiz hava dağı bataryalarının ateşine maruz kalmış ve düşman avcılarıyla müteaddid çarpışmalar yapmıştır. Ağır bombardıman tayyarelerimizden ikisi 6 düşman av tayyaresinin bir taarruzunu taretmişler, bunlardan birini de nize düşürmüşler ve diğer bir kısmını da hasara uğratmışlardır. Hasara uğramayan düşman tayyarelerinden biri son defa olarak alevler için ve alçaktan denize doğru inerken görülmüştür. Bombardıman tayyarelerimizden dördü bu harekâtta dönmemiştir.

Bu sabah av tayyarelerimiz bir düşman bomba tayyaresini İngilterenin garb sahilinde açıklarında denize düşürmüşlerdir.

B. Çörçil Hess hakkındaki suale cevap vermedi

Londra 10 (A.A.) — Bugün Avam Kamarasında Rudolf Hess meselesi tekrar mevzu bahis edilmiştir. Fakat B. Çörçil bu hususta cevap vermekten imtina etmiştir.

Hess'in bilhassa sulh teklifleri getirip getirmediğine dair sorulan uzun bir suale B. Çörçil şu cevabı vermiştir:

«Bu şahıs hakkında şimdi yapacak beyanım yoktur. Fakat İngiliz hükümeti Hess'in Büyük Britanyaya uçuşuna dair bittabi Birleşik Amerika hükümetine malumat vermiştir.»

Habeşistanda 4 İtalyan tümeni imha edildi

Kahire, 10 (A.A.) — İngiliz Ortasark karargâhının tebliği: Libyada, hudud muntakasında bazı keşif faaliyetleri olmuştur. Tobruk etrafında vaziyette değişiklik yoktur.

Habeşistanda, Göller ve Omo muharebeleri neticesinde yeniden 115 bin kilometre kare İtalyan toprakları elimize geçmiştir. Dağlık arazinin, fena yolların ve şiddetli yağmurların ihdas ettiği büyük güçlüklerle rağmen en az 4 İtalyan tümeni muharebeler esnasında imha edilmiş veya dağıtılmıştır. Jimma önünde her türlü ciddi mukavemeti kırık ve harekât müsaidsi olarak

Girid harbi Avam Kamarasında münakaşa edildi

Londra 10 (A.A.) — Bugün Avam Kamarasında başlayan müzakerelerden evvel bir münakaşa olmuş ve başvekil Mister Çörçil ahal hakkında birçok suallere cevap vermek mecburiyetinde kalmıştır.

Başvekil bu münasebetle Suriye hakkında müzakerattan evvel beyanatta bulunmayı kendisinin de arzu ettiğini ve fakat beklediği haberlerin henüz vürud etmemiş bulunduğunu söylemiştir.

Münakaşalar

Bu sözleri müteakib müzakerelere amele partisinden Lee Smith'in beyanatı ile başlamıştır. Smith bugün yapılacak müzakeratta herhangi bir kin ve garaz eserine tesadüf ederse pek mütehayyir olacağını kaydettikten sonra demiştir ki:

Giridin tahliyesi düşmana Ege denizinde ve Çanakkaleye karşı fevkalade büyük bir hareket serbestisi vermiştir. Bundan daha mühim olarak Alman fırkalarının Sicilya ve Akdeniz taraflarına işe, mühimmat takviye almalarına mâni olacak surette İngiliz filosu tarafından yapılacak hareketleri tahdide uğratmıştır.

Büyük Britanya

Lee Smith bundan sonra Giridin işgalini müteakib Mareşal Göring tarafından Alman tayyarecilerine hitaben neşredilen ordu emrinde «Girid» in işgali göstermiştir ki zaptedilemez ada yoktur. cümlesini ele alarak sözlerine şu suretle devam etmiştir:

Giridde başımıza gelenin Büyük Britanya adalarına karşı yapılacak herhangi bir taarruzun tekerri etmesine imkân yoktur. Maamafih şunu da kaydetmemiz icab eder ki, Girid hâdisesi Almanların cenubi İrlanda'da kuvvetle teessüs edebileceklerini isbat etmiştir.

Eski harbiye nazirinin tenkidleri Bundan sonra söz alan eski harbiye nazırı Mister Hoare Belisha ilk şiddetli tenkidlere başlayan hatırı olmuş ve hükümeti mazide ihtimalleri tamamile ölçmemiş ve lâzım gelen tedbirleri müessir bir surette itihaz etmemiş olmakla itham etmiştir.

«Bunu itiraf etmeliyiz»

Tayyare meydanlarının inşa ve tamirinde Almanlar, bizimkine nazaran daha seri bir usul tatbik etmektedirler. Bu neticeyi bizim elde edebilmemiz için ciddi surette teşkilatlandırılmış bir tayyare koluna ihtiyaç vardır. Sevkuleyiş bakımından ise düşmanın ne süratle, ne menabî seviyesile başbaşa yürüyemiyoruz. Bunu itiraf etmeliyiz.

Bundan sonra liberal partisinden sözcüsü Percy Harris Giridin çok ciddi bir muvaffakiyetsizlik sayılmayacağını kaydettikten sonra demiştir ki:

Geçen muharebe esnasında Avam Kamarasının bazı celselerini tahattür ediyorum ki son 12 ay zarfında vukua gelen muvaffakiyetsizliklerin veya mağlûbiyetlerin onkere daha mühimlerini müzakere etmiştir.

Bir kadın meb'usun sözleri

Kadın meb'usharın nokta nazaran muhafazakâr Mis Trees Rathbone «harbe merhametsiz de recede müessir olabilmeliyiz» cümlesile hülâsa ettikten sonra maruf muharrirlerden Beverley Baxter imparatorluk rüesasının istikalete bir directorluk teşkilini teklif etmiş ve namzed olarak Çörçil Smuts, Menzies ve Kanada generallerinden Mac Maughton'un isimlerini ileri sürmüştür.

Almanyanın teşebbüsü

Muhafazakâr meb'uslardan Mac Namara Hitler'in evvelâ bir sulh taarruzu yapacağını ve bu teşebbüs akamette neticelendikten sonra ve önümüzdeki kışdan evvel İngiltereyi bir çevirme hareketile istilâya çalışacağını ve çünkü o tarihten sonra başlayacak olan Almanyanın muazzam bombardımanlarına meydan vermek istemeyeceğini söylemiştir. Mac Namara İngilterenin bu teşebbüse muvaffakiyetle mukabele edecek tedbirleri itihaz kudretinde olduğuna kat'iyetle emindir.

Çörçil'in sözleri

Londra, 10 (Radyo) — Çörçil

Yurdda faydalı yağmurlar

Kastamonu 10 (A.A.) — İki buçuk aydanberi devam eden kuraklıktan sonra dün yağmur yağmağa başlamıştır. Bu ilk yağmur kuraklık tehlikesini tamamen bertaraf etmektedir.

Çankırı 10 (A.A.) — Yağmursuz geçen uzun bir devreden sonra dün yağmağa başlayan yağmurların yüzünü güldürmüştür.

kaftarak ezümle demmiştir ki:

«— Giridi müdafaaya karar verdiğimiz zaman bu müdafaada hava kuvvetlerimizden ve topçularımızdan lâyikâne istifade edemeyeceğimizi biliyorduk. Ve buna rağmen müdafaaya karar verdik. Çünkü Giridi müdafaaya etmeseydik bugün Almanlar nerece olurlardı? Suriye ve İraka girmiş olurlar ve İrana girmek üzere hazırlanmaya başlardı. Onun için Girid harbi yapılmaya değer, bir harbdır.»

Girid mücadelesi, Ortasark harbinin ancak bir safhasıdır ve ancak bu şekilde muhakeme edilmelidir. Unutulmaması lâzım gelen bir nokta bu harbin devamı sırasında Atlantik harbinin devam ettiği ve elimizdeki bütün silâhlarla bu mücadeleye iştirak lüzumu idi. Bununla beraber Ortasark cephelelerini takviye için mütemadiyen çalıştık. Ve elimizden gelen her yardımı yaptık. Çünkü top ve tank imalatımız 1941 senesinde, geçen senenin aynı aylarına nisbetle yüzde elli artmıştır. Fakat mesele yalnız bu değil, daha fazla nakliyat meselesidir.

Bizim Giridde tayyare meydanları vücudu getirmemiz kâfi değildir. Mesele bu meydanları tayyare defii topları ile teçhiz etmektir. Yoksa bu tayyare meydanlarını vücudu getirmek ancak düşmanın işine yarar.

Giridde iki tarafın ziyatı Giridde 15.000 telefat ve ziyat vermiş bulunuyoruz. Fakat Almanlar 17.000 ziyat ve telefat verdiler. Bunun 5000 kadarı deniz yolu ile karaya çıkmak isterken imha edildiler. Gerisi ise ada üzerinde telef oldular. Bundan başka Almanlar 230 avcı ile 250 nakliye tayyaresi kaybettiler.

Almanlar, İngilterenin bilhassa Avustralya ve Yeni Zelanda askerlerine güvendiklerini ve onların tehlikeli noktalara sevk ettiklerini iddia ediyorlar. Bunun aslı olmadığı, bütün bu harbler sırasında verilen ziyatından 85.000 inin ana vatana aid olmasından bellidir. Girid mağlûbiyeti gerçi acıdır, fakat bu mağlûbiyete zafer ile mukabeleden başka çare yoktur.»

M. Çörçil Girid müdafaasının bütün Ortasark harekâtı üzerinde tesirini hissettiren mühim bir müdafaada olduğunu anlattıktan sonra Suriye vaziyetinden şu şekilde bahsetti:

Suriye harekâtı lehimizeydi «— Suriyede harekât müsaidsurette devam ediyor ve burada ilerleyen kuvvetler, cüzî muhalefete karşılıyor. Bu vaziyetten memnun olabiliriz. Fakat sevinç sırası değildir. Çünkü hâdisenin Almanya üzerinde yaptığı ve yapacağı akisler henüz meçhuldür.»

6 ay daha bu vaziyet devam ederse M. Çörçil sözlerine şu şekilde nihayet verdi:

«— Vaziyetimiz bu şekilde devam eder ve altı ay daha bu şartları idameye muvaffak olarak ilerli hâmlerimize devam ederse o zaman harbin yeni bir safhaya gireceğini söyleyebilirim.»

Atlantik harbi İngiliz başvekil bundan sonra Atlantik muharebesinin inkişafından memnuniyetle bahsetmiş. Mart, Nisan, Mayıs aylarının geçmiş ve Haziranın gelmiş olmasına rağmen Hitlerin neticeyi elde etmediğini söylemiştir.

B. Çörçil, Atlantik harbinin diğer aylara nisbetle Mayıs içinde en hâd devrine girdiğini bildirmiş ve bu ay içinde ziyatın nisbeten ağır olduğunu ilâve etmiştir.

B. Çörçil aynı müddet zarfında İngilizlerin de Mihver deniz kuvvetlerine ağır ziyat verdiklerini, müteaddid ticaret vapurlarının batırıldığını veya zaptedildiklerini

Vişiye göre son vaziyet

Fransız hava kuvvetleri harekâta iştirak ediyor

Vichy 10 (A.A.) — Ofi:

9 Haziran öğleden sonra ve 10 Haziran sabahı, Lübnan sahilinde bulunan ve birisi zirhlî olmak üzere müteaddid kradan mürrek-kele olan İngiliz ve de Gaulle'cü kuvvetler, Berut ve Şam istikametinde yeniden gayret sarfetmişlerdir. Cobeldürüz ile Hermon dağları arasında Juneitra ve Şeyy-Meskin ileri Fransız karakolları garnizonları, kendilerine verilmiş olan tehir etme vazifelerini yaptıktan ve düşmana ciddi ziyat verdirdikten sonra geri çekilmişlerdir. Düşman, bu sabah Saassanın cenubunda Merjayun - Leja çöl muntakasının garb hududunu umumi hattı üzerinde Fransız kit'alarının mukavemetini kırmağa teşebbüs etmişlerse de muvaffak olamamışlardır. Hücumlar, harb gemilerinin top ateşinin müzaheretile zirhlî unsurlar tarafından yapılmıştır. Litane nehrinin mansabında şimal sahiline çıkmağa muvaffak olan cüzütamlar, mukabil hücumu maruz bırakılmışlardır.

Fransız hava kuvvetleri, müdafa ile işbirliği yapmak için kabaylara bakmadan çalışmaktadır.

Darlan Fransız milletine hitab etti

(Bastaraftı 1 inci sayfada)

nutuk söylemiştir. Amiral Darlan bu nutkunda ezümle şunları söylemiştir:

Fransız kurtarmak için hayatını Fransaya vakfetmiş olan şefimize ne kadar minnettar olsak azdır. Fransa, henüz kurtarılmış değildir. Akim münakaşaların ve hükümet karşı acı tenkidlerin zamanı gelmemiştir. Bugün, disiplin ve birlik zamanıdır.

Muvaffak olması için, mareşal Petain hükümetine, cesaret, azim ve sebat, nefis feragati ve milletin müzaheretile lazımdır. Eğer millet bunu anlamak istemezse ölecektir.

Üç vazife Fransız hükümetinin üç vazifesi vardır:

1 — Fransız milletinin bugünkü vaziyetini iyileştirmek.
2 — Bir mağlûbun yapabileceği nisbette sulhü hazırlamak.
3 — Yeni Avrupada Fransanın istikbalini hazırlamak.

«Mütareke sulh değildir» Şunu hatırlamanız iyi olur ki, mütareke sulh değildir. Mütareke Almanya ve bizim tarafımızdan imzalanmış bir vesika olduğundan eğer bunu tadil etmek istiyorsak, Almanya ile müzakere etmemiz lâzımdır.

Simdiden ve muhasamatın nihayetini beklemeden, hükümetin vazifesi, şereflî bir sulhun tesisine müsaids bir hava yaratacak tarzda hareket etmektir. Eğer böyle bir hava yaratılmazsa, Fransa için felâketli bir sulhtan korkacağız.

Yeni Avrupa, mazisinin, medeniyetinin ve kültürünün Avrupa manzumesinde kendisine işgal hakkını verdiği mevkie konmuş Fransasız yaşayacaktır.

Suriyedeki mücadele

Yirminci asrın Habil ile Kabil!

SIVASET ALEMİNDE

Suriye muharebeleri Mihverce resmî Fransayı bir mürakabe tecrübesi de olacak gibi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Yalnız Akdeniz vaziyetinin değil ve alelümum harb durumunun müstakbel inkişafını tayin edecek olan Suriye muharebeleri, Pazar günü başlamış olmalarına rağmen henüz kâfi bir vüh devresine dahil olmuş denemez. Filvâki evvelce de kaydetmiş olduğumuz üzere her taraftan nihayet-siz takviye kuvvetleri almak imkânına malik bulunan İngilizler için Suriyenin istilâsı nihayet bir zaman meselesidir. Bu zamanın hattâ fazla uzun olabileceği de söylenemez. Bütün mesele, Vişi hükümetinin talimatlarını yerine getirmekte olan komiser general Dentz'in kumandasında bulunan kuvvetlerin Suriye ve Lübnan istilâya teşebbüs eden kuvvetlere karşı gövterebileceği mukavemetle muallâk bulunmaktır.

İngiliz tebliği, İngiliz kıtaatının mütemadi surette ilerlemeler kaydettiklerini bildirmektedirler. Fransız tebliğlerinde ise bu ilerlemeler, inkâr edilmemekle beraber müdafa kısmı küllisinin kesif ileri kollarla henüz temasa geldiklerine da-

ir hiçbir işareti ihtiva eylememektedirler. Bu vaziyete göre Fransız müdafa kuvvetlerinin maksadı, şayet bu kuvvetler ciddi bir mukavemet yapabilecek miktar ve ruh hâlette iseler, İngilizlerin hareket plânını inkişafını beklemek ve ancak ondan sonra ciddi bir mukavemete başvurmak olabilir.

Suriye harekâtı karşısında Mihver devletlerinin vaziyeti de şayanı dikkattir. Bu devletler, bu hareketi takbih etmekle iktifa ederek simdilik herhangi bir aksülâmel göstermemektedirler. Aynı zamanda Suriyede Alman askeri bulunduğu, nu reddeden şiddetli ısrarlarına şahid olmaktadır. Suriye ile Mihverin işgali altındaki üsler arasındaki mesafe uzaktır. Bundan dolayı, Suriye harekâtına bugünden yarına bir Alman müdahalesinin vukubulması pek beklenemez. Esasen böyle bir müdahale vukubulacağına da imana ufak bir imada dahi bulunulmaması, resmî Fransanın İngiliz teşebbüslerine karşı göstereceği mukavemet derecesinin bir imtihan ve bir mürakabe tabii tutulmak istendiği hissini uyandırmaktadır. Bundan dolayıdır ki Suriye muharebelerinin yalnız Akdenizdeki vaziyete değil, alelümum harb durumu üzerinde müessir olacağını kabul ediyoruz. Bu kanaatimiz doğru veya yanlışlığın yakın atı zıze isbat etmekte gecikmez, samiriz.

Selim Ragıp Emeç

Fransanın Ankara büyük elçisi dün vefat etti

Ankara 10 (A.A.) — Fransanın Ankara büyük elçisi Jules Henry bugün saat 14/43 de Nümune hastanesinde vefat etmiştir.

Jules Henry, Cumartesi günü bir denbire hastalanarak Nümune hastanesine kaldırılmış ve orada doktorlar tarafından bir konsültasyon yapılmıştır. Neticede hastalığın kangren olmuş ve delinmiş apandisit olduğu anlaşılmiş ve kendisine o akşam bir ameliyat yapılarak tedavisine fennin bütün vasıtalarıyla çalışılmışsa da kendisini kurtarmak kabil olamamıştır.

Jules Henry, buraya Fransız mütarekesinden sonra gelmiş ve çok müşkül şerait içinde vazifesini ifa etmekle beraber kendisini herkeसे sevdirerek umumi bir teveccüh kazanmıştır. Vefatı, bütün Ankara mahfellerinde çok derin bir teessürle karşılanmıştır.

Bu münasebetle Anadolu Ajansı matemli zevcesi Madam Jules Henry'ye en derin ve hürmetkâr taziyelerini sunmayı bir vazife telâkki eder.

Son Posta, müteveffanın ailesine derin taziyelerini sunar.

Almanya, Fransaya kat'î sulh teklifinde bulunmuş

Nevyork 10 (A.A.) — Nevyork Times gazetesinin İsviçre muhabiri işgal altındaki Fransada bulunan Alman makamlarının Vichy hükümetine derhal sulh aktedilmesi hususunda kat'î bir teklifte bulduklarını yazmaktadır.

Teklif edilen sulh muahedesi göre, yapılacak tavizler tayin ve geri kalan Fransız imparatorluğunun bütünlüğü garanti edilecek tir. Fransada donanmasını ve silâh kuvvetlerini İngiltereyi Suriyede çıkarmak için kullanmayı kabul eyleyecektir.

Bu maksadla, Fransadan müsa dere edilmiş olan bütün harb malzemesi ve bilhassa av tayyareleri ve topları kabinada Fransaya iade olunacaktır.

Sovyet teslihat komiseri azledildi

Moskova 10 (A.A.) — D. N. B. Resmî bir kaynaktan öğrenildiğine göre silâh endüstrisi hal komiseri Vannikov iki sene sürebir faaliyetten sonra vazifesinden azledilmiştir. Buna sebep elde ettiği neticelerin kâfi görülmemiş olmasıdır.

Sabahtan Sabaha:

Arab dünyasında

Emevî saltanatının payitahtı etrafında gene harb var. Yirmi yıl önce aynı sahalarda, Kenan diyarında gene harb vardı. Mısırdan gelen Sir Allenbi ordusu, Kudüs ve Şam ve Lübnanı aşarak şimaldoğru ilerlemişti. O zaman çarpışan kuvvetlerin başında İngiliz mareşali, Allenbi, Alman generali Fon Kress'le Cemal Paşa vardı. Bugün Türk paşasının yerini bir Fransız generali almıştır. Fakat dava gene Alman - İngiliz davasıdır. Arab dünyası geçen harbe Türk ordusuna dost olmamıştır. İrakta, Hicazda, Filistin ve Suriyede çarpışan Türk orduları cepheindeki düşmanları kadar cephe gerisindeki Arab vatandaşlarından da kurşun ve hançer yemiştir. Halbuki Osmanlı saltanatı bütün emeğini bu çölleri imar için harcamıştı. Anadolu'da iki metre yul yapmadı. İneler toplayıp Hicaz demiryolunu yaptı. Anadolu'da bir kuyu kazmadı. Altınlar harcaıyıp Arabistanın Aynizübeyde su yollarını açtı. Anadolu'nun şehid yavrularına bir mekteb açmadı. Arabistanda şeyhlerin göğüslerini nişanlarla donattı, cebelerini altınlarla doldurdu. Son olarak Cemal Paşa Suriyeyi doymak için ve ordu gerisini korumak gayretile Irak ve Dürzi eşrafına keselerle altın dağıttı. Bunlar tarih hakikatlerdir.

Osmanlı İmparatorluğu tasfiye edilirken realist Türk münevverleri yalnız bir noktada teselli bulmuşlardı. Türkiye vehim ve hayalden ibaret bir heyulâ olmaksızın, asil çehresile hayata yenedoğmuştur. İşte bu hakikat Türk inkilâbına temel olmuştur. Bu harb Irak ve Suriye topraklarını gene ateşi içine almıştır. Hâdiseler yürüdüğü için kehanette bulunmak manasızdır. Yalnız seyircisi olduğumuz vak'alara bir mütalele katmak icab ederse diyebiliriz ki Türkiye, on beş yirmi milyonluk Arab âleminin bu mücadelede hürriyet ve istiklâline sahip olarak çıkmasını dilemekte samimidir.

Buhsan Cahid

Şehir Haberleri

Belediye geniş bir yol programı hazırladı

Yeni yollar şose üzerine asfalt olarak yapılacak

Belediye, 941 mali yılı içinde tabii edilmek üzere geniş bir yol inşaat programı hazırlamıştır. Parke taşlarının fiati son zamanlarda çok yükselmiş olduğundan, belediye yeni yolları, şose üzerine asfalt kaplamak suretiyle inşa etmeği münasib görmüştür. Bir metre murabba parke yol 5,5 liraya mal olmakta, halbuki şose üzerine asfalt kaplamak suretiyle bir metre murabba sahanın inşaatı 2 liraya yapılabilmektedir. Belediye bu şekilde yapılacak yolların listesini hazırlamıştır. Bu listeye göre Beyoğlu kazasında Hürriyet abi-desi, Bozkurd, Azabkapı ve Çöp işkesi, Samanyolları, Tüfekçisalih sokağı, Batarya, Tayyareci Fehmi, Tavukçu Fethi, Fatihte Dülger Kâmilpaşa, Dolap, Şehid Kubilây, Mutemed ve Akdeniz sokakları bu şekilde inşa olunacaktır.

Fatihte ve Lâleledeki diğer toprak yollar da şose üzerine asfalt kaplamak suretiyle yeniden yapılacaktır.

7.000 san'lık çay geliyor

Memleketimize ithal edilecek olan çaylar birkaç gün içinde gelmiş olacaktır. Bağdattan 5000 ve Basradan da 2000 sandık çay gelmektedir. Bunlar fiat mürakabe bürosu tarafından tüccarlara tahsis edilecektir. Bu çaylar da geldikten sonra piyasada bir müddet için çay sıkıntısı mevzu bahis olmayacaktır.

Otelciler zam istiyorlar

Otelciler belediye müracaatla her sınıf otel ücretlerine yüzde 20 nisbetinde zam yapılmasını ve otellerin sınıflarının yeniden tesbitini istemişlerdir. Belediye iltisad müdürlüğünde bugünlerde otelciler cemiyeti idare heyetinin iştirakile bir toplantı yapılacak ve otelcilerin müracaatı tetkik olunacaktır.

Vapurla mavna arasında kalan işçi

Dün limanda bir amelinin ağır surette paralanması neticelenen feci bir kaza olmuştur.

Liman tahliye amelelerinden Ali Osman, dün şamandıraya bağlı bir vapurdan yük taşıırken o sırada vapurun bordasına yanaşmakta olan bir mavna ile vapurun arasına sıkışarak tehlikeli surette yaralanmıştır.

Yaralı amele, baygın bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmış tir.

Krem imalâthanesinde ikinci yangın

Tahtakalede, Ketenciler caddesinde Sabuncu hanında 31 numaralı Kâmilâid krem imalâthaneinde dün ocakta krem kaynarken yangın çıkmış, itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Bir müddet evvel bu imalâthane de aynı tarzda bir yangın çıkmış, 14 yaşlarında bir işçi çocuk feci bir şekilde yanarak ölmüştü.

Bu sebepten ikinci yangın hâdisesi etrafında da alâkadarlar tarafından ehemmiyetle tahkikat yapılmaktadır.

Asker ailelerine yardım için yeni bir proje hazırlanıyor

Belediyeler mahallî vaziyetlere göre yardım şekillerini tesbit edecekler, İstanbul için mükellefiyet şeklinin nakil vasıtalarına, yahud diğer belediye resimlerine zam yapılması suretile tesbit edilmesi muhtemel

Dahiliye Vekâleti, asker ailelerine yardım şeklini daha esaslı bir surette tanzim etmek ve yeni vâridat membarları bulmak hususunda bir kanun lâyihası hazırlamaktadır. Öğrendiğimize göre, yeni kanun dolayısıyla mahallî vaziyetlere göre belediyelerin kendi ihtiyaçlarını nazarı dikkate alarak belediye resimleri ve tarifeler üzerinde yapılacak zamların nisbetlerini tayin etmek hakkının umumî meclislere verilmesi hususunda Dahiliye Vekâletince bir teklif yapılmıştır.

Dahiliye Vekâleti belediyelerden mahallî vaziyetlere göre asker ailelerine yardım şekilleri etrafında etüdler hazırlamasını istemiştir. İstanbul belediyesi bu husustaki etüdünü hazırlamış ve Da-

hiliye Vekâletine göndermiştir. Hali hazır vaziyete göre; yardımla mükellef tutulacaklarla yardım edilecek sınıf arasında hâsıl olan aded farkını belediyenin umumî meclisi vastasıle mevcut imkân ve vaziyetlere göre telâfi edebilmesi için etüdün esaslarını teşkil etmiştir.

Dahiliye Vekâleti, gönderilen etüdlere ve mahallin hususiyetine göre asker ailelerine yardım mükellefiyeti hakkındaki kanun lâyihasını süratle hazırlayacak ve Büyük Millet Meclisine takdim edecektir.

İstanbul için kabul edilecek mükellefiyet şeklinin, ya nakil vasıtalarına veya diğer belediye resimlerine bir miktar zam yapılması suretile tesbit olunacağı anlaşılmaktadır.

Bir yaşındaki çocuk ağabeyisini öldürdü

Evvelki gün Kâğıthane'de bir çocuğun ölümüne neticelenen feci bir kaza olmuştur.

Kâğıthane köyünde oturan isimailin bir yaşlarında oğlu Halil, evvelki gün babasına aid taban çayı karıştırırken, silah birdenbire patlamış, çıkan kurşun o sırada karşısında bulunan 10 yaşlarında kardeşi Aliye isabetle ölmüne sebebiyet vermiştir.

Dün adliye doktoru Enver Karan tarafından cesedi muayene edilen Alinin defnine ruhsat verilmiştir.

Yüzde yüz nohud satıyormuş

Fiat Mürakabe memurları, bir kahve satışı ihtikârına el koymuşlardır. Kuru kahveci Hüseyin Nusrat adında birinin 180 kuruşa sattığı kahvelerin, yapılan kimyevi tahlil neticesinde yüzde yüz nohud olduğu anlaşılmış ve muhtekir adliye verilmiştir.

Galata çocuk dispenseri

Çocuk Esirgeme Kurumu Galata nahiye şubesi tarafından Top-hanede Kıtıçalıpaşa medresesi dahiline tesis olunan çocuk dispenseri, gündüz bakimevi ve yıkama yurdunun açılış merasimi bugün saat 17 de Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar tarafından yapılmıştır.

Pirinç fiatları niçin artıyor?

Son günlerde pirinç fiatlarında bir yükselme görülmüştür. Yerli Tosya pirinçlerinin kilosu 35 ile 45 kuruşa kadar çıkmıştır. Buna sebep olarak da bazı mıntakalarda pirinç ekilmemiş bulunması gösterilmektedir. Halbuki pirinç mahsulü bu sene iyi bulunmaktadı.

Diğer taraftan bazı kimselerin, piyasada bulunan pirinçleri depolarda topladıkları ve bu suretle fiatların bir miktar daha yükselmesine sebep oldukları iddia edilmektedir. Yeni mahsul alınca kadar fiatların bir miktar daha artacağı ve 50 - 55 kuruşu bulacağı söylenmektedir.

Ziraat bankasının aldığı pamuklar

Hükümetin evvelce yaptığı bir tamime göre, ellerinde eski mahsulden pamuk olanlar beyannameye tâbi tutulmuşlardır. Ziraat Bankası ellerindeki eski mahsulden pamuk bulunan müstahsil den beyannamedeki evsaf ve alış şekline uygun olarak mübayaata başlamıştır. Bu mahsul geçen senelere aid olduğundan müstahsilin elinde daha fazla kalması münasib görülmemiştir.

Diğer taraftan, Ziraat Bankası 300 ton kadar yeni mahsulden de pamuk mübayaat etmiştir. Malum olduğu üzere Ziraat Bankasının mübayaat edeceği pamuklar Romanya ve Macaristanla son yapılan anlaşmalara göre bu memleketlere gönderilecektir.

Ayı üzümünü çay diye satıyormuş!

Dün Fiat Mürakabe Komisyonuna bir ihbarda bulunulmuş ve Mihâl oğlu Balha'nın çay diye 180 kuruşa satılan ayı üzümünü 650 kuruştan sürdürdüğü tesbit olunmuştur. Muhtekir çaycı aleyhinde tahkikata başlanmıştır.

Dut toplarken..

Be yazıda Kurudemir sokağında, 47 numaralı evde oturan 12 yaşlarında Sadık adında bir çocuk, dün Şehreminde Arnavud Kerim bahçesinde dut toplarken ağaçtan düşmüş, başından yaralanmıştır.

Yaralı çocuk tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Otomobil lâstığı tevziati

Ticaret Vekâleti, lâstik tevziatına esas tutulmak üzere İstanbuldaki motörlü vesaitin miktarını, nevini ve ne şekilde lâstik kullandıklarının tesbitini istemiştir. Belediyeye istenen malumatı Ticaret Vekâletine göndermiştir. İstanbul Vîlayeti için yeniden 1700 lâstik ayrılmıştır. Bunların tevziat listesi de hazırlanmıştır. Anadolu için de muhtelif şehirlere 1500 lâstik gönderilmiştir.

İlk karpuz geldi

Dün sebze hâline Antalya'dan ilk karpuz mahsulü gelmiştir. Bu sene kavun karpuz mahsulü fazla ve fiatların da aşağı olacağı tahmin edilmektedir.

İstanbulun ahsab mahallelerinin istimlâki

Yangın ve pasif korunma tedbirleri noktasından verilen bu karar için istimlâk kanununda tadilat yapılacaktır

Dahiliye Vekâleti İstanbul ahsab mahallelerinin istimlâki işi hakkındaki tetkiklerine devam etmektedir.

Öğrendiğimize göre; bu mahallelerin istimlâki bir yangın tehlikesini önlemek ve pasif korunma tedbirleri noktasından esas itibarile muvafık görülmüştür. Ancak halen tatbik edilmekte olan istimlâk kanunu hükümlerine göre bu iş süratle yapılabilmesi mümkün değildir ve istimlâk kanununun tadilî icab etmektedir.

Ankara'da Vekâletlerin alâkadar müessesilerinin iştirakile yeni bir kanun projesi hazırlamak için toplantılar yapılmış, bu hususta belediyelerin de mütealese alınmıştır.

Yeni istimlâk kanunu lâyihası etrafındaki etüdler yakında bitirilecek ve hazırlanacak lâyiha Büyük Millet Meclisine takdim olunacaktır.

Ekmek unları başkalarına mı satılıyor?

Şehrimizde birkaç gün evvel hissolan ekmek sıkıntısı esnasında, bazı fırıncıların ekmek imalâtı için ofis tarafından verilen unları unculara sattıkları ileri sürülmüş, bu iddialar etrafında tahkikata başlanmıştır.

Emniyet müdürlüğü, belediyenin teklifi üzerine unculardan numuneler almış ve belediye kumyahanesine göndermiştir. Bu unlar içinde Ofisin ekmek imalâtı için fırıncılara verdiği tek tip un bulunup bulunmadığı tesbit edilecektir.

Alman numunelerinde ekmek unu bulunduğu takdirde bunları fırıncıların sattığı anlaşılacak ve ekmek unlarını satmak suretile sıkıntı yaratan fırıncılar şiddetle cezalandırılacaklardır.

Küçük haberler

● Elleri naftalin bulunanlar dün akşama kadar, Fiat Mürakabe Komisyonuna müracaat ederek beyanname vermişlerdir. Fiat Mürakabe Komisyonu beyannamelerde gösterilen miktarları tetkik ederek şehide ne kadar naftalin bulunduğunu tesbit edecek ve memlekete ithal edilecek yeni malları bu vaziyeti gözönünde bulundurarak tevzi edecektir.

● Dün memleketimize 5 ton nisgadır ve bir miktar da kalay gelmiştir. Gelen mallar Fiat Mürakabe Komisyonunun kontrolü altında tevzi edilecektir.

● Dün muhtelif Avrupa memleketlerine 137 bin liralık ihracat yapılmış, İsviçreye çürük fındık içi, ak dan. kitre; Romanya'ya koyun derisi, İsveç keçi derisi ve Almanya'ya da kum darısı sevkedilmiştir.

TIYATROLAR

BOSTANCI İSKELE PARKI

12 Haziran Perşembe akşamı

KAN!!!

Büyük eser 3 perde

Baş rolde maruf film rejisörü

VEDAD ÜRFİ

Diğer roller, sabık Darülbeydi, İstanbul Opereti, Yeni Sahne ve Halk Tiyatrosu sanatçıları tarafından oynanacaktır.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu Müdürlüğünden:

Müessesemizin dram, komedi, çocuk kısımlarında temsil ettirmek üzere piyes vermek arzu eden muharrir ve mütercimlerin eserlerini nihayet 1 Ağustos 1941 tarihine kadar Tepebaşı Şehir Tiyatrosu kütüphanesine, murluğuna göndermeleri lâzımdır.

Mahkemelerde:

Fatih cinayetinin muhakemesine başlandı

Duruşma akşama kadar sürdü, 30 şahid dinlendi

Dört gün evvel Fatihte kıskaçlık yüzünden bir cinayet işlenmiş, Fazıl adında bir mezabha kesicisi, evini terk ederek başka birisile münasebet peyda eden karısı Mükerremi bıçakla yaralayarak öldürmüştü.

Bu aile faciası, dün meşhud suçlar kanununa tevfikan adliyeye intikal etmiş, suçlu Fazıl ikinci ağırceza mahkemesine sevkolanarak duruşmasına başlanmıştır.

Kalabalık bir samim taraftından takib edilen dünkü duruşma, sabahın akşama kadar devam etmiş, bu arada 30 şahid dinlenmiştir. Celse açılır açılmaz riyaset makamınca sorguya çekilen katil kocaya vak'ayı şu şekilde anlatmıştır:

«Mükerremle dört sene evvel evlendik. Eyübsultanda İslâm-bey mahallesinde oturuyorduk. Bir buçuk yaşında Yıldız adında bir de kızımız vardı. Bundan 7 ay evvel ihtiyat olarak askere davet olundum. Karım burada kaldı ve maaşım olan 56 lirayı her ay Mezbahadan alarak ferah ve fahur yaşadım. Bundan 10 gün evvel terhis edilerek İstanbul'a döndüm. Fakat karım çok değişmiş bir halde idi. Mütemediyen benimle kavga ediyor, olur, olmaz hâdiselerden münasib çıkarak bana karşı haşin bir vaziyet ahyordu.

Cuma günü akşamı isimden kırık eve döndüğüm zaman karım Mükerremi bulamadım. Mükerrem eşyalarını toplayarak meçhul bir semte kaçmış, evin anahtarını mahalle bakkalına, küçük kızımı Yıldız da komşulardan Zeynebin evine bırakmıştı.

Bu beklenmedik vaziyetin neticesinde ileri geldiğini araştırdım, konu komşu ben askerde iken Mükerremi Tahir adında birle münasebet peyda etmiş olduğunu söylediler.

Aklım başımdan gitti. Çocuğumla sabahı zor ederek ertesi günü erkenden eskidenberi tanıdığım Tahirin Eyübeki evine gittim, orada karım Mükerremi aradım.

Tahir Mükerremle olan münasebatını reddetti ve bana Mükerremi birlikte aramamızı söyledi. Cumartesi günü onunla birlikte Mükerremi bir hayli aradık, fakat bulamadık. Bir ara Tahir benim yanımdan ayrıldı. Bu defa ben yalnız olarak Mükerremi araştırıp soruşturmağa başladım. Bu maksadla Haydar caddesinden geçerken, karmı Tahirin konuşa, konuşa geldiklerini gördüm ve süratle yanlarına sokuldum. Karım beni karşılarında görünce şaşırmadı; bile, üsluk kenisini niçin aradığımı sordu; ben de:

«Karım değil misin seni arıyorum tabii. Haydi yüri eve.» Cevabını verdim.

Fakat o, eve dönme niyetinde değildi, yalvarmalarına ve ısrarlarına rağmen beni tahkir ediyor ve:

«Ben artık seninle yaşayamam. Benim kocam bu diyerek bana Tahir'i işaret ediyordu.

Bu cevap karşısında beynimden vurulmuş döndüm ve bıçağımı çekerek üzerine yürüdüm.»

Katil kocanın bu şayanı dikkat itiraf ve ifadelerinden sonra bu facianın müsebbibi mevkiinde bulunan Tahir şahid sıfatile dinlenmiştir.

Eyübe oturduğuna ve 29 yaşlarında bulunduğunu söyleyen Tahir, Mükerremle olan münasebetlerinin arkadaşça devam ettiğini beyan ederek şu yolda ifadede bulunmuştur:

«Mükerremle aynı fabrikada çalışıyorduk. Bana evli olduğundan hiç bahsetmemişti. Dört beş gün evvel bizim eve geldi. Ben artık kocamdan ayrılıyorum. Bir oda tut da beraber oturalım dedi.»

Bu sırada riyaset makamı şahide şu suali tevcih etti:

«İyi amma az evvel Mükerremin evli olduğundan malumatırlamadığını söylemişsin. Bu defa kocamdan ayrılıyorum diye sana müracaat ettiğini ifade ediyorsun? Hangisi doğru?»

«Dört gün evvelisine kadar onun evli olduğunu bilmiyordum.»

«Peki Fazıl bu müracaattan kaç gün sonra sana geldi?»

«Fazılın karısını aramak üzere bize geldiği gün, cinayetin vukubuduğu gündür. Sonradan öğrendim ki Mükerrem, ağabeyim Rızanın Fatihteki evine kaçmış.»

«Mükerremle Fatihte bir ev tutmuşsunuz. Ev sahibine hanginiz müracaat etti?»

«Mükerremle beraber gittik. İki lira pey akçesini ben verdim.»

Tahirin bu ifadesine karşı ne diyeceği sorulan suçlu Fazıl, asabi yetle yerinden kalkmış ve:

«Karımı bu adam baştan çıkarmış ve onunla gayrimesru münasebetlerde bulunmuştur. Hâdiseye sebep olan odur.» demmiştir.

Müteakiben hâdiseye şahidlerinin istimalarına başlanmış, bu suretle celse saat 13 e kadar sürmüştür.

Bir saatlik yemek tatilini müteakib tekrar celse açılmış, diğer şahidlerin dinlenmelerine devam olunmuştur.

Bu şahidlerden mühim bir kısmını, Tahirle Mükerrem arasındaki münasebetin âdeta bir karıkoca gibi devam ettiğini söylemişlerdir.

Müteakiben suçlunun müdafii, mükemküllün bazı ruhi hastalıklara müptelâ olduğunu iddia etmiş, mahkeme bu iddiayı kabul ederek muayene olunmak üzere Fazıl Tıbbi Adliye sevk etmiştir.

Suçlunun Tıbbi Adli tarafından muayenesini müteakib, tekrar celse açılmış, duruşmaya üçüncü defa olarak başlanmıştır.

Mahkemede okunan tabii raporuna nazaran; suçlu Fazılın akli bir haleti görülemediği ve bu sebeple cezaya çil olduğu anlaşılmıştır.

Mahkemede okunan tabii raporuna nazaran; suçlu Fazılın akli bir haleti görülemediği ve bu sebeple cezaya çil olduğu anlaşılmıştır.

Pazar Ola Hasan Bev Divor ki:

— Hasan Bey gazelerinde bir havadis var..

... Şoförlerin vazifesinde sarhoş olup olmadıklarını anlamak için...

... Bir miktar kanla tahlil edilecekmiş..

Hasan Bey — Hep müşterileri kan verecek değiller ya... Biraz da onlar versinler.

Muhittin Biçgen

Resmî Tebliğler

Bingazi ve Derneye akın

Kahire 10 (A.A.) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetleri umumi karargâhının tebliği:

Ağır İngiliz bombardıman tayyareleri Pazar gecesi Bingaziye ve Derneye sürekli akınlar yapmışlardır. Bu hücumları müteakibinde Derne ile Gazalada yerde dağınık bir halde bulunan tayyarelere karşı mitralyöz ateşi açılmış ve Martuba'da bulunan nakliye otomobilleri kampına da taarruz edilmiştir. Tayyare meydanlarına ağır hasarlar yapılmıştır. Gazalada 6 düşman tayyaresi yakılmış. Derne'de 8 tayyare tamamile tahrib edilmiştir. Diğer birçok düşman tayyareleri de ciddi surette hasara uğratılmıştır.

İki tayyaremiz şimdiye kadar üslerine dönmemiştir.

Alman tebliği

Berlin 10 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Alman hava kuvvetleri İngilterenin cenub sahili yakınında ve Atlantikte cem'an 10,000 tonluk iki vapur batırmışlardır. Atlantikte Portland açıklarında diğer iki vapur o derece ciddi hasara uğratılmıştır ki bunlara da zayı olmuş nazarle bakılabilir. Bristol kanalında bir düşman petrol gemisine bir bomba isabet etmiştir.

Şimali Afrikada, Tobruk civarında Alman - İtalyan mevzileri önünde hücum müfrezeleri tarfedilmiştir.

Manche ve şimali Afrika üzerinde yapılan hava muharebelerile işgal altındaki topraklara karşı düşmanın yapıdığı taarruz teşebbüsleri esnasında düşman on tayyare kaybetmiştir.

Şimal denizinde karakol gemilerimiz iki İngiliz savaş tayyaresi düşürmüştür. Bu karakol gemisi filotillasi üç gün içinde 4 İngiliz savaş tayyaresi düşürmüştür.

İngiliz işe seyrüsefaine karşı yapılan hareketlerle General Stumpffun hava teşekkülleri bilhassa muvaffakiyetler kazanmışlardır. 1/7 Haziran haftası içinde bu hava teşekkülleri cem'an 80,000 tonlütoluk 11 gemi batırmışlardır ve diğer 15 gemiyi hasara uğratmışlardır. Bu teşekküller 1 Şubat 1941 tarihindenberi cem'an 208,000 tonlütoluk 33 ticaret gemisi batırmışlar ve 86 ticaret gemisini hasara uğratmışlardır.

İtalyan tebliği

Roma 10 (A.A.) — İtalyan orduları umumi karargâhının 370 numaralı tebliği:

Merkezi Akdenizde Malta'nın cenubu garbisinde tayyarelerimiz, düşmanın avcı tayyarelerine bir muharebeye girişmiştir. Düşmanın bir avcı tayyaresi düşürülmüştür. Bir tayyaremiz, üssüne dönmemiştir.

(Devamı 7 nci sayfa)

Hikâye

KOLUŞA

Yazan: Maksim Gorkiy

Çeviren: Hasan Âli Ediz

Mezarlığın en fakir bir köşesinde, yağmur sularile aşınmış, rüzgârlarla dağılmış mezar yığınları arasında, bunlardan biri üzerinde, kurumuş iki kayın ağacının delik deşik gölgesi altında, basma entarili, siyah başörtülü, yaşlıca bir kadın oturuyordu.

Kadının, yarı yarıya kırılmış saçlarının bir kâkülü, kuru ve buruşuk sol yanağı üzerine düşmüştü. İnce dudakları, sımsıkı kapalı idi; bunların uçları ağzının iki yanında derin birer çizgi teşkil ederek aşağıya doğru sarkmışlardı. Göz kapakları da, çok ağlamış, bir çok ızdırablı ve uykusuz geceler geçirmiş insanlarda olduğu üzere, aşağıya doğru sarkmışlardı.

Onu uzaktan seyrettiğim müddetçe hep hareketişim durdu; yanına yaklaştığım zaman da kırılmadığı, sadece iri ve kederli gözlerini bana kaldırdı, sonra gene onları indirdi. Fakat, kadının bu bakışında, yanına gelişimden ötürü ne hissettiğini anlamama yarayacak ne bir sual, ne bir can sıkıntısı, ne de buna benzer herhangi bir diğer ifade yoktu.

Kadına selâm verdim ve bu mezarda kimin yattığını sordum.

Kadın, muti ve alâkasızca, cevab verdi:

- Oğlum...
- Büyük mü idi?
- On üçünde...
- Öleli çok mu oldu?
- Beş yıl oluyor.

Kadın içini çekti. Yanağı üzerindeki saçlarını başörtüsünün altına soktu. Hava sıcağı. Güneş merhametsizce ölüer şehrihi kısıp kavuruyordu. Mezarların üzerindeki cılız otlar, güneş ve tozdan kuzmuşlardı. Hağların arasında, şurada burada, tektük göze çarpan, keza tozla örtülü ağaçlar da - adeta onlar da ölümişler gibi - hareketsiz duruyorlardı.

Başımın oğlunun mezarını işaret ederek sordum:

— Neden öldü?

Buruşuk elile toprak tümseğini okşayarak kısaca:

- Araba çığnedi, dedi,
- Peki, bu nasıl oldu?

Kıbarca hareket etmediğini hissediyordum. Fakat bu annenin alâkasızlığı beni hem tahrik ediyor, hem sinirlendiriyordu. Bilmediğim zatın bir hevesin tesiriyle bu kadının gözlerinde göz yaşları görmek istiyordum. Onda ki bu alâkasızlık gayri tabii idi; fakat o-

nun kendisine hâkim olmak, kendini tutmak hususunda herhangi bir gayret sarfetmediğini de görüyordum.

Sualim, kadının gözlerini tekrar bana kaldırmasına sebep oldu. Sessizce, tepeden tırnağa kadar beni süzerek, düşünceli fakat sakin bir eda ile anlatmaya başladı:

— Bakın bu nasıl oldu. Oğlumun babası, devlet parasını ihtilâs ettiği için bir buçuk yıl kadar hapishanede yatmıştı. İşte o sıralarda biz, varımızı yoğumuzu satıp geçindik. Zaten eşyamız, kap kaçağımız da pek azdı. Kocam hapishaneden çıkacağı sıralarda odun yerine sobamızda bayır turpu yakıyordum. Bir bahçıvan, işe yarayan, çürük bayır turplarını bana hediye etmişti. Ben de bunları kurutarak, gübre ile yarı yarıya karıştırıyor ve sobada yakıyordum. Dehşetli tütüyordu. Yemekler de iena fena kokuyorlardı. Koluşka o sıralarda mektebe gidiyordu. Canlı hareketli... ve evcimen bir çocuktur. Meselâ mektebden eve gelirken yolda gördüğü bir tahta parçasını, yahud bir yonga parçasını koltuklar, doğruca eve getirirdi. Evet... İlkbar gelmiş, karlar erimeğe başlamışlardı. Hal'bukü çocuğun ayağında hâlâ keçe çizmele vardı. Tabii, keçeler kar suyunu çekiyordu E-ve gelip te çizmelerini çıkardığı zaman ayakları kıpkırmızı olurdu. İşte tam bu sıralarda babasını hapishaneden tahliye ettiler ve arabaya ile eve getirdiler. Hapishanede ona inme imişti. Herif yattığı yerden bana bakarak ekşi ekşi s-

ırıyordu. Ben işe, onun başı altında duruyordum, düşünüyordum. «Şimdi ben bir de bu herifi, beni mahveden bu adamı nasıl besliyecektim? Şeytan, yakaladığın gibi, sokağa; çamurların içine ativer, diyordu.»

Koluşa ise, bu manzaraya bakıp bakıp ağlıyordu. Sapsarı kesilmişti. Babasına bakıp ağlıyor, yanaklarından, nah söyle, iri iri yaşlar yuvarlanıyordu. Bana dönerek: «Anneciğim, ona ne oldu?» diye soruyordu. «Ne olacak, dedim, ölümünü bekliyor?» İşte o andan itibaren, her şey başaşağı gitmeğe başladı. Her şey ters gitti. Ben, ayağı yanmış it gibi koşuyor, didiniyor, fakat günde yirmi kapikten fazla kazanamıyordum. Yirmi kapık kazandığım zaman kendimi bahtiyar hissediyordum. Hani ölümüne çoktan razı idim. Koluşa ise bu vaziyete bakıyor, fena halde sıkılıyordu.

Bir gün artık canıma tak dedi. «Bu mel'un hayattan bıktım artık, diye söylendim, ya ben beberip kurtulayım, yahud da sizden biriniz beberiniz!» Tabii, burada kastettiğim Koluşa ile babası idi. Koluşanın babası başını sallıyor ve:

«Yakında nasıl olsa beberip gideceğim, küfredip durma. biraz tahammül et!» demek istiyordu.

Koluşaya gelince... Dikkatle bana baktı ve evden çıkıp gitti. Derhal akhım başıma geldi; fakat iş isten geçmişti. Geç kalmıştım. Çünkü, muhterem efendim, Koluşa evden çıkıp gideli henüz (Arkası sayfa 8 sütun 1 de)

Askerî vaziyet

(Baştafı 1 inci sayfa) teklerine dayanmış ve merkezden de Der'ayı işgal edip ilerlemişlerdir. Henüz, daha şarktan ve Şamla Haleb arasında herhangi bir hedefe veyahud daha şimalden, doğruca Haleb üzerine yürümesi mümkün ve muhtemel dördüncü ve hat-tâ beşinci bir koldan bahsedildiği yoktur.

Bu vaziyet, İngilizlerin yavaş yürüdüklerini ve ihtiyatkarane hareket ettiklerini gösterir. Fransızların esası müdafaa hatlarını nerede tasarlamaş olduklarını gösteren alâmetler de henüz mevcut değildir. Harekâtın inkışaf ihtimallerini de, hira iyi düşünememek için, vukuatın biraz daha inkışafını beklemek zaruridir.

Suriye ve Lübnan harekât sahnesinde Fransızlara İngilizlerin karşı karşıya olan vaziyetleri tetkik edildiği zaman, göze çarpan birinci derecede mühim noktalar şunlardır:

1 — Fransızların Suriyedeki askeri teşkilatları, geçen seneki garb harekâtı inkışaf etmezden evvelki zamana ve o zamanki Fransız askeri anlayışına göre hazırlanmış kuvvetlerden mürekkebirdir. Halbuki, geçen seneki vukuattan sonra muharebe usulleri büsbütün değişmiş bulunuyor. Şimdiye kadar görülen tecrübeler İngilizlere yeni usullerden istifade imkânını verdi ve bu suretle İngiliz ordusu motorlü ve tanklı kit'alarını çoğalttı. Suriye ve Lübnan hududlarını geçen İngiliz kit'alarının bir cephe halinde değil, münferid kolonlar halinde ilerlemekte olduklarını söyleyen Fransız kaynaklarının bu ifadelerinden anlaşılacağına göre Filistin ve Şeria Ötesi İngiliz kit'aları yeni harb usullerine göre tensik edilmiş kuvvetlerle mücehhezdirler. Fransızlar bu bakımdan geridirler; Suriye ve Lübnandaki kuvvetleri motörden istifade etmekle beraber, silâhları ve bilhassa tankları hafifir.

2 — İngilizlerin, gerileri serbesttir. Geride mevcut olan, yahud yol da bulunan bütün kuvvetlerden, icabında imkân olduğu merite istifade edebilirler. Buna mukabil, Fransızların ana vatanları ile hava-

dan başka hiçbir muvasalaları yoktur. Suriyedeki harb vasıtaları ne ise sonuna kadar onunla harbedeceklerdir.

3 — Suriye ve Lübnan, kendi kendilerine uzun müddet yaşayabilecek birer memleket değildirler. Her ne kadar şimdilik yeni rekolte gelmiş olduğu için bir müddet yiyecek müşkülâtı olmayabilirse de Fransızların motorlü kit'alarını uzun müddet besleyecek benzin bulmaları çok müşküldür. Musuldan Şam Trablusuna gelen petrol borusu nun hâlen kesilmiş olması lâzım gelir. Esasen, boru kesilmemiş bile olsa, Fransızların tasfiyehaneleri yoktur. Harbden evvel Trablusta bir aralık bir tasfiyehane tesis etmek istedikleri halde bilâhare bundan vazgeçmiş bulunan Fransızlar, bunu, mütarekeden sonra işletme teşebbüs etmişlerse de pek az randıman alabilmişlerdir. Şimdi benzin ve bilhassa tayyare benzinini itbare, Fransız ordusu çok sıkıntı çekecektir.

Bu izahattan çıkarılabilecek netice şudur: Fransızlar, ilk muharebelerde, mahirane manevralarla, cephelerini daralta daralta kendilerine Suriyenin en çok müdafaaaya salih bir muntakasında, bir müddet faa hattı tesisine muvaffak olsalar dahi, her taraftan kapalı bir saha içinde uzun müddet dayanmaya muvaffak olamazlar. Meğer ki, kendilerine Almanlar tarafından herhangi bir yardım gelmenin imkânı bulunsun.

Bu noktaya gelince, Almanlar, şimdiki halde Suriye işlerine karşı çok lâkayd görünüyorlar ve Suriyede Alman askeri bulunduğu -na, hattâ 148 paraşütçünün esir edilmiş olduğuna dair İngiliz kaynaklarından çıkan haberleri şiddetle tekbiz ediyorlar. Onların bu tavrı, Suriye sahnesine doğru dan doğruya bir müdahaleye bulmaya meyletmediklerini gösterdiği gibi esasen, mühim bir hareket yapmaya kadir bir Alman kuvvetleri bir hamlede Suriyeye nasıl çıkarılabileceğini de tasavvur etmek kolay değildir. Almanların Fransızlara yardımları, olsa olsa, bilvasıta, başka cephelede uyandıracakları hareketlerle mümkün olur.

GÖNÜLİSLERİ

Karışılmıyacak bir mesele..

Bayan L. B. kocasını seviyor, onun tarafından da seviliyor, işte 6 yıldır ki, evlidirler, aralarında hiç bir ihtilâf çıkmadı, yalnız bugünler de ufukta bir karabulut belirmişti. Erkeğin annesinin hayatında bir değişiklik oldu. Oğlunun yanında yaşamak mecburiyetindedir. Aksi gibi pek geçimsiz, sert bir kadın olduğu söylenir, bayan L. B. bu hâdisenin bir ihtilâfa sebep olmasının korkuyor ve benden soruyor:

— Kocasından bir başka hal tarzı bulmasını istesin mi, istemesin mi?

— Hayır, diyeceğim, bu erkeğin

böyle bir taleb karşısında bir başka hal tarzı araması pek mümkündür. Fakat içinde bir ukde kalacağından süphe etmem. Bu ukde onda kadın sevgisini eksiltebilir, fakat onu çok üzereceği muhakkaktır. Kadın kocasını bu üzüntüye maruz bırakmaması lâzım.

Kaynananın geçimsiz bir kadın olduğu iddiasına gelince, pek mümkün ki, doğru olsun. Fakat genç, güzel, bu okuyucum kadar zeki bir kadının kendisini sevdirmemesini mümkün görmem. Bu takdirde kaynana hakiki bir anne yerine geçebilir. Okuyucumun bu noktayı tecrübe etmesini isterim. TEYZE

Çılgın İstanbul

Lâle devrinden sahneler

Zülâlizadenin konağında

YAZAN: REŞAD EKREM

İki sene evvel, İstanbul kadısı iken, halkın, zamanında İstanbulda bereket olmadı diye çıkardığı bir söz üzerine azledilen Arnavud Zülâli Hasan efendi, İbrahim Paşanın can düşmanlarından biri idi. Efendinin, Koskadaki konağı, Nevşehirli ile yârânına menfaat yahud intikam hisleriyle muhalif olan her sınıftan insanların girip çıktıkları bir yer olmuştu. Bu insanların arasında, Zülâlizadenin hemşerileri Arnavud tellâklar, A-yasofya vâzı Espirizade efendi gibi malûm ve meşhur ülema vardı.

Ağustosun ilk Cuma gecesi, Zülâlizadenin konağında gene bir toplantı yapıldı. Efendinin athı uşakları, sabahleyin erkenden payıtahtın muhtelif semtlerine yayılarak, yüreğinde gayretli dini mübin olan söz ve kılıç sahiblerini «akşamı konağa buyurun, hatmi haccân okunacaktır» diye davet etmişlerdi.

Zülâli Hasan efendi, kaba Arnavud sofularından idi. İki metreye yakın uzun boyu, çeyrek gibi kuru, fakat iri kemikli vücudu de davudî sesile, muhatablarına, konku ile karışık bir hürmet telkin ederdi. Evvelce bilâistisna hepsini ahlâksızlık, fusk ve fücür ve şarlatanlık, dinsizlikle itham ettiği muhtelif tarikat şeyhlerine karşı, azlindenberi bir alâka ve tahakküt göstermeğe başlamıştı.

olduğu mevleviler müstesna, kibar meşayih konağına ayrı ayrı sureti mahsusada davet ederdi. Çarkçı baba, Küpeli baba, Külhan, cı baba gibi cerrar elenciler, ne zaman gitseler Zülâlizade kahve ocağında yatacak bir köşe bulurlardı. Yaz ve kış bir kafes içinde bir saka kuşu gezdiren «Saka divanesi», her zaman ana doğması çplak gezip kışın Okmeydanında kar üstünde yattığı halde yanaklarından şakır şakır terler dökülen «Dayak divanesi», «Keçeli sünnet divanesi», Zülâli efendinin konağındaki toplantılara neredelerse aranılıp getirilir, sarfedecekleri dağınık, kopuk kelimelerden birer mana çıkarılırdı.

Keçeli dede, başında bir mevlî külah, arkasında bol yeni bir gebe cübbe, elinde nakışlı bir

pırlamı dolaşır, heybesini altın ve gümüş ile doldurur, sonra, İstanbulun fakir mahallelerine giderek kırk elli tane yetim çocuk toplar, onlara temiz esvablar giydirek, ve hayı huy, çenk ve çegane ile o masumları sünnet ettirdi. Sadrazam Nevşehirli damad İbrahim Paşanın kâfir olduğuna hükmetmek için Keçeli sünnet divanesinin «İbrahimi sünnet ettirelim!» demesi kâfi idi.

Ağustosun ilk Cuma gecesi yapılan toplantıya, kahveci Ali Beşe ile gözdesi Saraç Ali Bey müstesna, Hasan efendinin hemen bütün davetlileri gelmişti. Ali Beşe, sadrazam oğlu genç Mehmed Paşa tarafından Kandillideki sahilсарayına çağırılmıştı. Üç gündenberi orada idi. Saraç Ali Bey de Ali Beşenin Kartal Maltepesindeki çiftliğinde idi. Muslu Beşe ile Pat-

rona Halil, onar on beşer şebaz yigitlerle gelmişlerdi. Bu toplanmada ona yakın kazasker ve kadı mazulü, ondan fazla tekke sahibi şeyh efendiler, bir o kadar da cerrar dilenci şeyhler, Saka dinavesi, Keçeli sünnet divanesi, yeniçerilerden söz sahibi çorbacılar, şebaz yeniçeri, kalyoncu, topçu neferleri, çarşıldan, esnaftan, hâmalardan, tellâkten, kayıkçıdan yürüğünde gayret dini mübin bulunan yigitler, dilâverler vardı.

Şerbet, gülbeşeker ve kahve ikramından sonra, kibar davetlilerin bütün tiryakilerine kehribar çubuklar sunulmuştu. Herkes, mevkiine uygun bir yer sepiç oturmuştu. Divanhane kapısının tam karşısına gelen boydan boya büyük sedirin sağ köşesinde yaşlı bir halveti şeyhi, sol köşesinde de konak sahibi Zülâlizade Hasan efendi oturuyordu. Zülâlinin sağın-

da, bir yer minderine Muslu Beşe diz çökmüştü. Efendinin solunda, sedir üstünde de Patrona bağdaş kurmuştu.

Herkes yanındaki akramı ile, fısıltıle konuşuyordu. Yüksek sesle ilk hitab eden Zülâli Hasan efendi oldu. Tarikat muhibbi geçinen, cahil, kaba, bakışları müte-caviz ve küstah bir adam:

— Kasım ağa... Kasımpaşa gazanız mübarek olsun...

Dedi. Kaptan derya Kaymak Mustafa Paşanın bağ bekçisi iken, ahlaksızlığından dolayı kovulan bu adam:

— Allah kabul eylesin efendi hazretleri... Bizde gayreti diniye vardır!...

Dedi.

— Kasım ağa, lütfedin. gazanıza ağzınızdan dinliyeyim... Burada bulunan ihvani basafa da işitip mütelezziz oluslar...

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Hatayda

Bir ihtiyacı karşılayacak olan şefkat sarayı kuruluyor

Antakya (Hususi) — Valimiz Şükrü Sökmenşer'in şahsi teşebbüsüyle vücutta gelen ve iki seneye yakın bir zamanda fazla yoksulun karnını doyurarak en mühim ve hayırlı bir içtimai müessesesi haline alan yoksullara yardım cemiyeti için bir şefkat sarayı kurulacağı evvelce haber vermiştik. Böyl bir şefkat yuvasının kurulmasını kendisine bir ideal yapan valimiz Sökmenşer, bu hayırlı ve aynı zamanda faydalı iş üzerinde mütemadiyen durmuş ve nihayet memnuniyetle öğrendiğine göre derin bir ihtiyacı karşılayacak olan Şefkat sarayının temellerini atmağa karar vermiş, binanın planlarını da hazırlamıştır. Bina münasib bir arsa üzerine şimdilik tek katlı olarak taştan inşa edilecek, münasib bir fırsatta üzerine bir kat daha eklenecektir. Bu iş için Yoksullara yardım cemiyetinin halen bankada 5500 lira parası bulunmaktadır.

Şefkat sarayı yalnız fakirlerin karnını doyuracak bir darülaceze değil, fakat aynı zamanda bir san'at müessesesi de olacaktır. Burada beslenecek fakirlere hasırçılık, sepetçilik, dokumacılık gibi san'atlar öğretilerek çalıştırılacaktır. Bu suretle kısa bir zaman içinde müessesesi kendini idare edebilecek bir vaziyete gelecektir.

Ziraat Vekili Muhlis Erkmen Edirne'de

Edirne, 10 (Hususi) — Şehrimizde tetkiklerde bulunan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen bugün umumî müfettiş General Kâzım Dirikle birlikte fidanlığı, bağları gezdiler.

Umumî Müfettiş tarafından Vekil şerefine verilen öyle ziyafetinde başmüşavir Sabri Öney, Edirne valisi Ferid Nomer ve ziraat müşaviri bulundular. Vekil, akşam Kırklareline hareket etmiştir.

Ziraat Vekilimiz Lüleburgazda -ki Devlet Ziraat İşletmeleri çiftliğini ve Trakyanın ziraat durumunu gözden geçirecektir. Vekilin yanında Umumî Müfettişlik ziraat müşaviri Şevket Anı da bulunmaktadır.

Izmitte bir şoför bir ihtiyarı çignedi

Izmit (Hususi) — Şoför Fuad isminde bir şahsın idaresinde bulunan kamyon, istasyon tarafındaki köprüden geçerken frenleri tutmaması ve arka taraftan bir ihtiyara çarparak tehlikeli şekilde yaralamıştır. Bu dikkatsiz şoför hakkında kanunî takibata geçilmiştir.

Kocaeline yeniden 200 dokuma tezgâhı gönderildi

Tezgâhlar 20 şer ve 10 ar tane olarak vilâyet merkezine ve kazalara tevzi ediliyor

Izmit, (Hususi) — İktisad Vekâleti tarafından gönderilen 200 dokuma tezgâhı, bütün malzemesiyle şehrimize gelmiş bulunmaktadır. Hususi muhasebe müdürlüğü, bu tezgâhları vilâyet mıntakasına tevzi etmeğe başlamıştır. 60 dokuma tezgâhı Kandıraya, 20 Gebze'ye, 20 Geyve'ye, 20 İzmit'e, 20 Karandıraya, 20 Hendek'e, 10 Gölcük'e, 20 Adapazarı'na, 10 tane de Karasuya gönderilmiştir. Kandıraya açılmış olan dokumacılık kursu da bugünlerde bitecektir.

Kurs merkez köylerinde ve bilhassa Akmeşe nahiyesi mıntakasında açılacaktır. Vekâlet, dokuma tezgâhlarından peyderpey gönderecektir. Bu suretle Kocaeli vilâyeti dahilindeki bütün eski tezgâhlar yenilenmiş olacaktır. Halk ve köylü cümhuriyet hükümetinin bu yardımından son derece memnun ve müteberrirdir.

Kâğıd fabrikasındaki su testisi
Müteahhidin ölmesi üzerine, ikinci kâğıd ve sellüloz fabrikalarına Sapanca gölünden getirilecek

olan su tesisatı yarıda kalmıştı. Sümerbank, bu tesisatı yeniden bir müteahhide vermiş ve inşaatı tekrar başlatılmıştır. Öyle ümit ediyor ki, bu tesisat Eylül sonlarına doğru ikmal edilmiş olacaktır. Malûm olduğu üzere ikinci kâğıd ve sellüloz fabrikalarının inşaatı bitmiş ve yalnız su gelmesi bekleniyordu. Su geldikten sonra her iki fabrika da işlemeğe açılacaktır. Bu işlemenin, 14 Ağustos'a yetiştirilmesi de çok muhtemel görülmektedir. Zira 14 Ağustos 1934 de Millî Şefimizin uğurlu elleri İzmitte ilk kâğıd sanayiinin temellerini atmıştı.

Küçük Haberler

★ Inegölde İdmanyurdu ile Yenidoğan A takımları karşılaşmış, Oyun, 2-2 beraberlikle bitmiştir.

★ Sivas Halkevi idare heyeti hafta içinde toplanarak çalışma kolları üzerindeki faaliyetleri gözden geçirerek icab eden kararları vermiştir.

Trabzon Halkevi çalışmaları

Trabzon (Hususi) — Şehrimiz Halkevi muhite çok faydalı ve verimli bir şekilde faaliyetine devam etmektedir. Yakında İbnürrefik Ahmed Nurinin «Belkis» adlı piyesini sahneye koyacak olan temel kolu verdiği güzel müsamerelerden maada partinin merkezden gönderdiği filmler Halkevi sine masında halka gösterilmektedir. Son günlerde faaliyetini artıran dil edebiyat kolunda da çocuk ve terbiye hakkında lise Almanca öğretmenleri Hulûsi Sürmen tarafından çok alakalı ve faydalı aynı zamanda çocuk anne ve babaları tarafından derin bir sempati ile kar-

şıl原因 bir konferans verildiği gibi gene aynı kol tarafından bir Folklor gecesi tertib edilmiştir. Folklor gecesinde bağlama ile Ana doku türkülerini söylenmiş, ayrıca edebiyat şubesi mensublarından Tefrik Vural tarafından uzun bir folklor konuşması yapılmıştır. Bu konuşmada folklorun tarihçesi ve halk edebiyatının güzellikleri tahvil edildiği gibi Karadeniz ve Trabzon havasının folklor hususiyetleri de tetkik edilmiş, konferans içinde sırası geldikçe kemence çaldırılmış ve horon oyunları tertib edilmiş ve bağlama ile Kara-

deniz türkülerisöyletilmiştir Karadeniz folklorunun karakteristik vasıflarından fındık üzerine yapılan halkiyat etüdleri ve manilerden maada halkın denizcilik hayatına aid menkıbelerden bahsedilmiş ve hamsi balığı hakkında yazılan güzel şiirler okunmuş, bunu müteakib Trabzonun maruf halk şairi Baba Salimin yazdığı şiirleri kendi ağzından dinlemek suretile Halkevinde emsalsiz bir edebiyat gecesi yaşanmıştır. Resimler köy gezileri ile Halkevinde folklor gecesine aid bir sahneyi gösteriyor.

Izmirde

Bir motör yolcusu olan köylü denize düşüp boğuldu

Izmir, (Hususi) — Akburun önlüklerinde bir poşu yüzünden bir vatandaş boğulmuştur.

Kösedere köyünden Tahsin Aslantürkün idaresinde bulunan 4 tonluk «Derviş» adındaki motör, evvelki gün saat 9 sıralarında Çamaltına gitmek için Kaynarınar iskelesinden hareket etmiştir. Motör Akburun önlerine geldiği zaman, içinde bulunan Eylenhoca köyünden Halil oğlu Mehmed pehlivanın poşusu rüzgârla denize uçmuştur. Poşuyu almak için denize atılan Mehmed pehlivan aradan dakikalar geçtiği halde, denizin yüzünde görülmemiştir. Motör tekrar Kaynarınar iskelesine dönmüş ve hâdisesi hakkında tahkikata başlanmıştır.

Izmitte de bir çocuk boğuldu

Izmit, (Hususi) — Cezayiroğlu Halil isminde 11 yaşında bir çocuk Kilez suyunda yıkanırken boğulmuştur. Tahkikata C. M. umumîmiz Hamdi Doğu el koymuştur.

«Son Posta» nun tefrikası: 25

KOCA YUSUF

Korkunç güreş

4 saatlik bir çarpışmadan sonra Aliço Kara Ahmed'i gene yere vurdu ve bu sefer kolunu, kaburga kemiklerini kırıp bıraktı

Uzatılmıyacak; güreş başlamış, Filibeli Kara Ahmed Aliço ile tutuşmuştur. Maksadları, beş altı saatlik bir uzun güreşle Aliço'yu yormak ve ertesi güne Karagöz Aliye yorgun olarak düşürmek imiş...

Karagöz Ali de, Kel Memiş ile tutuşmuşlardı. Kel Memiş, arka daşsız ve yalnız olduğundan, Karagöz Ali ile meydan yerinde uyuşmuşlardı. Eğer, baş kurtarırlarsa Kel Memiş ödülden üçte bir pay vereceklerini vadetmiştir.

Kel, Karagöz Ali ile, bir saat kadar hafif ve belirsiz bir idman güreşi yaptıktan sonra; hasmına pes edip meydanı terketmiştir.

Aliço; aleyhinde oynanan oyunu bildiğinden kıran, kırana bir güreş yapmaya karar vererek Filibeli Kara Ahmed'i bir daha güreş yapmayacak hale getirmek için gaddarane çalışmaya başlamıştır.

Güres; Filibeli Kara Ahmed'in mahirane hücumlarına devam ederken, bir aralık Aliço hasmını altına alarak kemane ile, barsaklarını, midesini, ciğerlerini gaddarcasına ezmiye başlamış...

Kara Ahmed, beş on dakika içinde morarmış... Bu hali gören Filibe beylerinden biri meydana koşarak:

— Nedir bu? Böyle güreş mi olur?...

Diye bağırması başlamıştır. Aliço; kemane oyununu bırakarak ayağa kalkmış, Filibeli beyin üzerine doğru yürüyerek gösüne dayanarak:

— Behey susak! Ne zırlar durursun. Burası er meydanı... Koylay mı Kırkpınarda baspehlivanlık almak? Tehe! Meydan... Hepten Filibeliler gelin buraya. Aliço, daha ölmedi bel.

Diyerek; tekrar Kara Ahmed'e çullanmış... Kemane ile ezmiye devam eylemiştir.

Biraz sonra; hasmına zorlu bir kurd kapanı taktı. Ağır gövdesiyle yüklenmeye başladı. Boğuyor ve eziyordu.

Görülüyordu ki; Aliçonun hasmını yenmeye niyeti yoktu. Maksadı ezmek, kırmak, bir daha güreş tutamaz hale getirmektir.

Filibeli, olanca ustahile hasmına mukabele ediyordu. Aliço, bir müddet daha Ahmed'i kurd kapanında ezdi. Bilâhare; oyunu boşaltarak ayağa kalktı.

Kara Ahmed; bitkin bir halde; iki tarafa sallanarak ayağa kalkabildi.

Aliço; şimdi de el ense ve tirpanlara başlamıştı. Filibeli de; bütün bitkinliğine rağmen, hasmına mukabil el enseler ve tirpanlar çekişiyordu.

Güres dört saati bulmuştu. Karagöz Ali, bir tarafa bağdaş kurmuş dikkatle müsarayı seyrediyor

du. Memnundu. Şaka değil; ne de olsa Aliço dört saatir uğraşıyordu. Güreş ayakta; yarım saat kadar sürdü. Filibelinin baldırları çürümüştü.

Aliço; ikide bir çırpınarak nâra atıyordu:

— Haydi bel Filibelim!

Kara Ahmed de mukabele ediyordu:

— Haydi bel Aliçom!

Nihayet; dört buçuk saat sonra; Aliço, tekrar Kara Ahmed'i bastırıldı. Ve kuvvetli bir kurd kapamı vurdu. Filibeli; büzülüp hasmının altından kalkmak istedi. Hatta, bir kaç defa, olanca kuvvetle paçalarını içten tutup toparlanmaya çalıştı.

Aliço da, olanca kuvvetle zorlanıyordu. Tam, bu sırada bir bağırma oldu.

— Of, Aman!.. Yandıml!

Filibeli Kara Ahmed, bağırıyor. Ahali meydana koştu. Aliço'yu, hasmının üzerinden aldılar.

Filibeli, olduğu yerden kalkamıyordu. Baygın bir halde çimenlerin üzerinde bayılıp kalmıştı.

Sol eline, sağ kolunu tutarak:

— Aman; kolum kırıldı.

Diyebildi. İkinci bir bağırma ile:

— Kaburga kemiğine yapıştı. Ve tekrar acı bir nâra attı:

— Aman, kasnağım da kırılmış bel!

Diyebildi.

Filibeliler, ve Ahmed'i sevenler, koca gövdesini kucaklayarak çadırlarına götürdüler.

Aliço; hiç oralarda değildi. Meydan yerinden uzaklaşırken soluya, soluya şunları söylüyordu:

— Aldın mı baspehlivanlığı susak? Hepten yapar mısınz çığarı?

Seyirciler, beyler, paşalar Aliço'ya fena halde hiddetlenmişlerdi.

Hattâ; Filibeliler, Aliçonun üzerine hücum ederek dövmek istedikler.

Fakat; Aliçonun ne yaman bir kel olduğunu herkes bildirdi.

Zaten; Aliço her ihtimalle karşı çadırına girerek ne olur, ne olmaz diye saldırmalarını hazırlamıştı.

Eğer; Filibeliler ve Ahmed'i sevenler, kendisine bir hücum yaparsalarsa; biçâğıle meydan yerine yürüyecekti.

Karagöz Ali, içermişti. Baca-nağı Aliçonun gaddar olduğunu bildirdi. Allah, sağlık verirse yarın ona, hızlı bir güreş atacaktı.

Herkes; o geceyi üzüntü ile geçirdi. Filibeli Kara Ahmed'in hali iyi değildi.

Aliço; beş saat güreştiği halde, geceyi hiç güreş yapmamış gibi geçirdi. Vücudünü yatmadan evvel yağla oğdurdu. Ve erkenden yatıp uyudu.

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikası: 75

YAZAN : EKREM REŞİD

Mırlıklar kesilmişti, Yalnız odada çiçeklerin serinliğile beraber Yıldızla Neşenin lavanta kokuları kalmıştı... Yıldız, Neşe!... Gürültülü, patırtılı çalgın geceler, dans, müzik, şampanya... Bir hastane yatağından bunlar ne uzak, ne uzak, adeta yalancı görünüyor. Temel neredeydi? Niçin gelmiyordu?... Yakasını o korkunç heriften kurtarmış mıydı acaba?... Neden başı miğferli bir adam üzerine koymuştu?... Yangın insanı yakar mı? Acaba Temel yangında mı yanmıştı. Hangi yangın?... Melpomeni uyandırdığı zaman akşam olmuştu ki başucundaki küçük lamba yanmaktaydı.

— Melpomeni nasilsin?... Bu ses Apustolun sesiydi. Apustolun burada ne işi vardı. Niçin gelmişti, Melpomeni Temeli bekliyor, istiyordu; Apustolu değil.

— Kimdir o?...

— Ben... Ben Apustol... — Apustol?... Apustol kim?...

— Ben kocan Apustol!...

— Kocam!... Kocam!... Kocam İtalyan bir konttu. Kaplan yedi.

— Hayır, İtalyanı kaplan yemedi. Kaplan Rikardo'yu yedi. Yanlış söylüyorsunuz!

— Sen kimsin?...

— Apustol!...

— Temel değil misin?...

— Hayır, ben, ben... Canım beni!...

Apustolun sesi yavaş yavaş yükselmekteydi. Hababakıcı müdahale etti:

— Şiş!... Konuşmayın... Yoracaksınız!...

— Sapıtır galiba... Söylediklerimi anlamıyor... Kocalarını birbirle karıştırıyor...

— Gidin... Emin olun ki iyidir... İstirahat etsin, bu gece güzelce uyasun, yarın hiçbir şeyi kahtırmayacaktır; göreceksiniz!...

Apustol, bu sözler üzerine odayı terketti. Hastaneden çıktığı zaman nereye gideceğini bilmiyordu. Başı binbir düşünceyle doluy-

du. Şu sigorta meselesi halledilmeden evvel aklı başına gelmiyecekti, buna zerre kadar şüphe yoktu.

Ertesi sabah Melpomeniyi koltukta buldu.

— Nasılsın Melpomeni?

— Temel nerede?

— Gece rahat uyudun mu?...

— Temel nasıl ...

— Doktoru aşağıda gördüm. İyi olduğunu söyledi.

— Temel niçin gelmedi?

Melpomeninin bu cevapları karşısında Apustol şaşırmıştı. U-sulca hababakıcıya sordu:

— Acaba aklını mı oynattı?...

Melpomeni yerinden kalkmıştı. Kapıya doğru yürüyordu.

— Nereye Melpomeni?...

— Temele gidiyorum!...

— Başımıza neler geldiğini biliyorsunuz değil mi Melpomeni?

— Hayır, bilmiyorum, bilmek istemiyorum; hepsini unuttum. Bana amnésie geldi!... Hiçbir şey bilmiyorum.

— Melpomeni yandı, kül olduk, haberin var mı?

— Temel nerede?

— Lanet olsun Temele, şeytan görsün suratını!...

— Ben Temeleden başka herkesi, her şeyi unuttum!...

— Asıl onu unutmalydın!...

— Onu unutmıyacağım!... Sen kimsin?...

Apustol, güç hal ile Melpomeniyi madam Hayvanoşun Samat-yadaki evine götürmeğe muvaffak oldu. Sonra da sigorta şirketine koştu.

★

Naime hastalanmıştı. Heyecan, telaş, korku Naimeyi yatağa düşürmüştü. Dürrü başı ucunda bulunuyordu.

— Cicim, ne düşünüyorsunuz?..

— Hiç!...

— Söylesene Dürrüçüğüm!...

— Ne söyleyeyim!... Söyleyecek ne var... Kırk yıldır bir halk karşısına çıktık, yangın zuhür etti!... Bu talihe ne denir?...

— Üzülmeye şekerim... Ben çok korktum... Amma senin için! Alevler içeriden geliyordu. Senin bulunduğun taraftan... Nasıl çıldırmadığıma hayret ediyorum... Aman neler çektim!... Turhanı koşturdum. Seni bulup getirinceye kadar ben burada deli divane oldum!...

— Çok teşekkür ederim!...

— Nedir?... Neden böyle dur-gunsun!...

— Canım nasıl durgun olma-yım!... Talihim gördün ya... Tam meşhur olacağım bir gün her şey küll oluyordu!... Kalkıp gö-bek mi atayım!...

Bu kadın son derece sinirine dokunuyordu. Fakat bunu izhar etmenin hiç zamanı değildi. Gene on parasız sokakların eskimiş kaldırımını büsbütün eskitmek, aç karına lokantaların önünden geçmek tehlikesi baş göstermişti. Şimdilik burada oturup vekayinin göstereceğini beklemek lâzımdı.

Onun içindir ki Dürrü, Naime-nin uzanan elleri arasına başını tevdi etti.

★

Temelin avdeti Of balıkçıları tarafından büyük sevinçle karşılanmıştı. Fakat çok geçmeden bu sevinç evvelâ hayrete, sonra hiddete kalbolmuştu. Kahvede, hoşnutsuzluk hüküm sürüyordu. Şimdi kahve münakaşası ve sohbetleri-nin yegâne mevzuunu Temel teşkil ediyordu. Şükriyyü reis görmek korkusile Durmuş sarfetmiş olduğu gayret sayesinde Temel cemiyete on bin liray; kısmen iade edebilmiş, geri veremediği kısmın da hesabını göstermişti. Bu işte Durmuş kaptan şimdide kadar lira, ilira, kuruş kuruş biriktirmiş

olduğu üç bin beş yüz elli dört lira tehlike altına girmişti. Fakat bunun Durmuş'a ehemmiyeti yoktu. Yegâne emeli Temelin reislik-te ipkansıydı. Böylece, balıkçılar nezdinde büyük nüfuza sahip olan hasmı Şükrü kaç zamandır gözetip arzu ettiği reislik makamına yükselmemişti. Durmuşun parası belki bir daha gelmemek üzere gitmişti. Fakat maksad hâsıl olmuştu.

Hayır, Of balıkçıları cemiyeti azasının hiç biri paradan bahsetmiyordu. Of balıkçıları cemiyeti azasının başka bir derdi vardı. Bunu kahvede şöyle ifade ediyorlardı:

— Halimiz ne olacak?... Ne namus kaldı, ne haysiyet!...

— Kılığı, kıyafeti nedir?... Şaşır-dık kaldık!...

— Biz İstanbulla bir reis göndermiştik, reis gitti, yerine tuhaf bir adam geldi.

— Böyle reis olur mu bel!...

— Biz böyle reis istemeyiz!...

Bu son sözler Durmuş kaptana soğuk terler döktürmekteydi.

— Durun hele çocuklar, acele etmeyin!... Kim bilir oralarda adama neler oldu. Ben birazını biliyorum. Siz onu İstanbul'da görüyorsunuz, herif vermiş kendini a-kıntıya, gidiyordu.

(Arkası var)

Hikâye: Kolüşa

(Baştarafı 5 inci sayfada) bir saat olmamış, ki bir süvari polisi geldi ve:

«— Madam Şişen'a siz misiniz?» diye sordu.

Derhal bir felâketin vukuunu hissetmiştim. Polis:

«— Lütfen hastaneye geliniz, dedi. Tüccar Anohinin arabası öğlunuzu çiğnedi.»

Araba ile hastaneye koştum. Arabanın içinde, adeta iğnelerin üzerinde oturuyor gibi idim. Hem gidiyor, hem kendi kendime: «Bedbaht kadın, Anooofema!» diye lânetler savuruyordum.

Nihayet hastaneye geldim. Kolüşa, baştanbaşa sargılar içinde olduğu halde yatıyordu. Gülümsüyor... Ve yanaklarından yaşlar akıyordu.

Yavaşça, kulağıma fısıldadı: «— Anneciğim beni affet!. Paralar karakolda.»

«— Aman yarabbi Kolüşa, dedim, ne paraları?»

«— Canım, dedi, ahalinin ve tüccar Anohinin verdiği paraları!»

«— Niçin verdiler bu paraları?»

«— Canım işte şunun için, dedi ve yavaşça inledi.

Gözleri kocaman kocaman olmuştu. Ona tekrar sordum:

«— Evlâhım, Kolüşa, nasıl oldu da koca arabayı görmedin?»

Kolüşa, hiç çekinmeden, açık açık:

«— Ben onu, yani arabayı gördüm, dedi. Fakat kenara çekilmek istemedim. Araba beni çiğner, bana para verirdi diye düşündüm. Hakikaten de verdiler.»

İşte Kolüşa bana bunları söyledi. Onu, meleğimi anlamıştım; fakat geç anlamıştım. Ertesi gün sabahleyin can verdi. Ölünceye kadar kendini hiç kaybetmedi. Mütemediyen bana:

«— Anneciğim, babama şunu ve şunu al; kendine de şunu ve şunu al!» deyip duruyordu.

Hakikaten de ona verdikleri para pek çoktu. Bir yığın para vermişlerdi: Tam kırk yedi ruble. Anohine gittim. Fakat o bana yalnız beş ruble verdi. Küfretti derdu:

«— Herkes gördü ya, diyordu, çocuk kendisi gelip arabanın altına girdi. Sen gelip burada bana kafa tutuyorsun!»

Ben bir daha da ona g'tmedim. İşte, bu iş böyle oldu, efendimiz. Kadın sustu. Hikâyeyi anlatmadın önce nasıl idiyse, gene öyle alâkasızdı.

Mezarlık sessiz ve tenha idi. Haçlar ve bunların arasındaki cılız ağaçlar, toprak tümsekleri ve bunlardan biri üzerinde mahzun bir eda ile oturmakta olan alâkasız kadın, bütün bunların hepsi de insanların ızdırabını ve ölümü hatırlatıyorlardı.

Bulutsuz sema berrak ve yakıcı idi.

Elimi cebime sokarak bir miktar para çıkardım ve henüz hayatta iken ölmüş bulunan bu bedbaht kadına uzattım.

Kadın başını salladı ve ağır,

tuhaf bir eda ile:

«— Merak buyurmayın efendim, dedi, bugünlük param var. Esasen benim çok paraya ihtiyacım yok, şimdi artık tek başımayım... Dâri dünyada kimsen yok! Ve derin derin içini çekerek ızdırabla büzülmüş ince dudaklarını sımşıkı kapadı. 1895

Hasan Âli Ediz

RADYO

ÇARŞAMBA 11/6/941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Mandolin, gitara ve bandoneon ile muh. telif parçalar (Pl.), 8.30: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Peşrev ve şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13: Radyo salon orkestrası, 13.20: Şarkı ve saz semâileri, 13.35: Radyo salon orkestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Tanbur ve kemençe ile saz eserleri, 18.15: Ziraat takvimi ve toprak mahsulleri borsası, 19.25: Konuşma, 18.45: Çocuk saati, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Çifte fasıl, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir halk türküsi öğreniyoruz, 21: Memleket postası, 21.10: En çok sevilmiş plâklar, 21.25: Riyaset-i Cümhur bandosu, 22.10: Divan, koşma ve semâiler, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, 22.45: Cazband (Pl.).

İstanbul borsası

10/6/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve Kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	132.—
Cenevre	100 İsviç. Fr.	30.70
Madrid	100 Peşeta	12.9375
Yokohama	100 Yen	31.1375
Stokholm	100 İsveç Fr.	30.745
Altın		27.5
Bir gramlık 24 ayar altın külçe		341

Ehâm ve Tahvilât

İstanbul Asliye 9 uncu hukuk hâkimliğinden:

Beşiktaş Abbasağa Tabakçı sokak 15 No. da Saime Doğan tarafından Gölcükçe kooperatif lokantasında müstahdem bulunan Hasan Doğan aleyhine açılmış olduğu boşanma davasında müddealeyhe gönderilen dava arzualine verilen meşruhatta iki ay evvel ikametgâhını terkederek semti meşhule gittiği tebliğ ilmühaberine verilen meşruhattan anlaşıl-makta davâ arzualine yirmi gün müddetle cevap vermesi ve muhakeme günü olarak tayin edilen 4/7/941 Cuma günü saat 14 de mahkemeye gelmesi için ilânnameler tanzimile mahkeme divanhanesine tâlik ve gazete ile ilân edilmesine davetیه makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 941/80

Doktor I. Zati Öğet

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarımı kabul eder.

Sabah, Öğle ve Akşam

Her yemekten sonra mutlaka günde 3 defa dişleri niçin temizlemek lazımdır?

Çünkü; unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza, ve hatta zatürrieye yol açtıkları, iltihab yapan diş etleriyle köklerinde mide humması, apandisit, nevrasteni, sıtma ve romatizma yaptığı fen-nen anlaşılmıştır. Temiz ağız ve sağlam dişler unumi vücud sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün kabul olduğu kadar fazla - lâakal 3 defa - (SANİN) diş macunile fırçalayarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikrobları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.

SANİN

DIŞ MACUNU

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin Bed. İlk Temi.

Tahmin Bed.	İlk Temi.	
1793,60	134,52-	Darülaceze müessesesinin yıllık ihtiyacı için alınacak pirinç unu, nişasta, sehiye ve makarna.
2750,00	192,75	Darülaceze müessesesinin yıllık ihtiyacı için alınacak soğan, patates, yumurta ve limon.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı mevaddi gıdaie satın alınmak üzere ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şart, nameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale 23/6/941 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Tabloların ilk teminat makbuz veya mektupları ve 941 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (4417).

★ ★

Belediye ve Hususi İdare tekaüd ve öksüzlerinin Haziran 941 üç aylıkları yukarıda gösterilen günlerde cüzdân sıra numaralarına göre verileceğinden aylık sahiplerinin Ziraat Bankasına müracaatları. (4505)

Emniyet Umum müdürlüğünden

Zabıta memurları için azı 2400, çoğu 2800 adet gri renk kaput 30/6/941 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bir adedine «20» yirni lira fiyat tahmin edilen kaputların nümune ve şartnamesini görmek isteyenlerin Umum Müdürlük satın alma komisyonuna müracaatları.

Münakasaya gireceklerin 3850 liralık muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile beraber 2400 sayılı kanunun 4 üncü maddesinde yazılı belgelerle birlikte zarflarını münakasa günü saat 14 de kadar komisyonuna vermeleri. «3115» «4371»

Tokat Sulh Hâkimliğinden:

Tokadın Pazarcık M.de 257 ada ve 4 parsel sayılı Malatyalı oğ. öl. Ahmed vereseleri arasında müşterek ve 350 lira kıymeti muhammeneli ve üst katta üç oda ve bir sofa ve alt katta bir oda ve bir ahır ve bir samanlık ve bir havlu ve gelgeç tabir olunan suyu müşteril hanenin satılarak bedelinin hissedarlara taksimi suretile şüyuu izalesine karar verilmiş olduğundan bermucibi karar iş bu hane 26/6/941 Perşembe günü saat 11 de Tokat mahkemesi salonunda satılacaktır. Talib olanların 100 de 7,5 nisbetinde pey akçelerile o günü satış memuru mahkeme başkâtibi Ahmed Olura müracaat etmeleri ve o günde yapılan artırmada ödel haddi lâyük görülmediği takdirde (on bir) gün sonraya tesadüf eden Pazartesi günü saat (11) de en çok fazla verene kat'î ihalesi icra kılınacağı ve herhangi bir sebeble almaktan rücu edilir ve ondan evvelki müşteri de kabul etmediği takdirde tekrar artırmaya çıkılarak arada fark hasil olursa pey akçesinden mahsub edileceği ve bu bapta daha ziyade malûmat almak isteyenler sulh hukuk hâkimliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

Zayı - Yüksek İktisad ve Ticaret mektebinden 15-V-1940 tarihinde aldığım hüviyet varakamı ve 1940-1941 ders yılında aldığım (Şebeke) pasomu zayı eyledim. Yenilerini alacağım dan eskilerinin hükümü yoktur.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarlı tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 "	500 "
4 "	250 "
40 "	100 "
100 "	50 "
120 "	40 "
160 "	20 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (13250) lira olan muhtelif eb'adda 75000 aded sargı amerikan (24.6.1941) Salı günü saat (15.30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (993) lira (75) kuruluşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtev zarflarını aynı gün saat (14.30) on dört otuz kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (4386)

Tokat Nafia Müdürlüğünden

Tokat - Niksar yolundaki Niksar Hamidiye köprüsünün 14985 lira 12 kuruş bedeli keşifli ve tahsisatı Nafia Vekâleti bütçesinden verilmek üzere yaptırılacak olan tamiratı 4/6/941 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

İhalesi: 24/6/941 Salı günü saat on beşte Tokat Nafia dairesinde yapılacaktır.

İsteklilerin ihale tarihinden bir saat evveline kadar teklif mektupları ile kanunen verilmesi icab eden ehliyet vesikaları ve 1123 lira 89 kuruş aid muvakkat teminat makbuzu ibraz edeceklerdir.

Bu hususa aid proje ve keşfi görmek ve başkaca malûmatı almak isteyenlerin Tokat Nafia dairesine müracaatları ilân olunur. (4364)

ELEKTRİK MÜHENDİSİ ARANIYOR

Kayseri ve Civarı Elektrik T. A. Şirketine:

Şirketimiz elektrik mühendisliği münhaldir. 300 lira ücret verilecektir. İsteklilerin mühendislik diploması suretile tercüme hallerini ve şimdiye kadar çalıştıkları yerleri gösterir vesikalarile bir kiti' fotoğrafı göndermek suretile Şirket Müdürlüğüne müracaatta bulunmaları ilân olunur.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

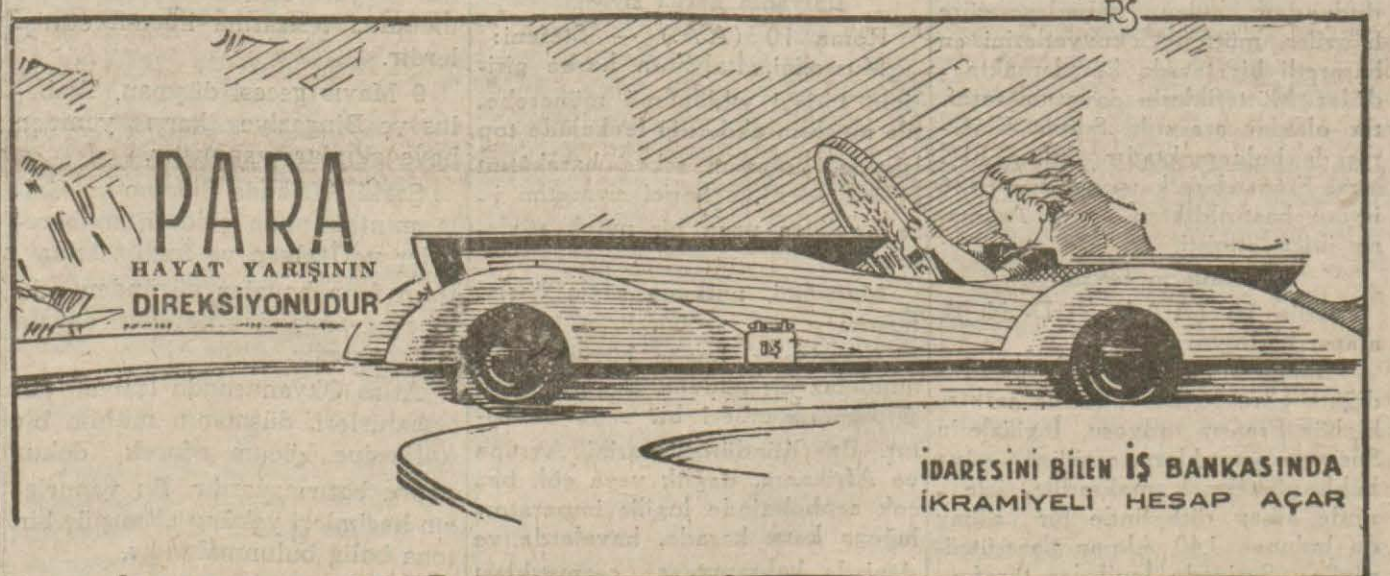
Buldukları mahal	Muhammen kira bedeli	Muvakkat teminat
	L. Kr.	L. Kr.
Büyükada iskelesi üzerindeki 8 No. lu dükkan	126 67	9 50
Büyükada iskelesi üzerindeki 9 No. lu dükkan	126 67	9 50
Nefsi Kadıköy iskelesi üzerindeki gazino	1450 08	108 75

Yukarıda yazılı dükkanlar ile gazino 1 Haziran 1941 tarihinden itibaren bir sene müddetle açık artırma ile kiraya verilecektir. Dükkanların ve gazinonun senelik muhammen kira bedelleri ve muvakkat teminatları ile hıızalardır yazılıdır.

Artırma 13 Haziran 1941 tarihine müsadif Cuma günü saat 15 de alım satım komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin tayin olunan gün ve saatte muvakkat teminat akçelerile komisyonun müracaatları. (4134)

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Deniz lisesinin birinci ve ikinci sınıflarile Deniz gedikli okulunun birinci sınıfına talebe kayıd ve kabulüne 1/Haziran/1941 tarihinden itibaren...

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA İKRAMIYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMIYE PLANI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 liralık	— 2000.—	lira
3 "	1000 "	— 3000.—
2 "	750 "	— 1500.—
4 "	500 "	— 2000.—
8 "	250 "	— 2000.—
35 "	100 "	— 3500.—
80 "	50 "	— 4000.—

Belgrad orman işletmesi revir âmirliğinden:

1 — İşletmemizin Kurtkemer bölmesinin ara depolarında teslim edilmek üzere «300» metre mikâp meşe kerestesi 6/6/941 tarihinden itibaren on gün müddetle açık artırma yapılmıştır.

2 — İşbu «300» metre mikâbın her bir «100» metre mikâbı ayrı ayrı olmak üzere partier halinde artırması yapılacaktır.

3 — Beher metre mikâbın muhammen satı «25» lira olup her bir 100 metre mikâp için % 7,5 teminat ayrı ayrı olmak üzere her birisi için 187 lira 50 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat revir veznesine artırmadan evvel teslim edilecektir.

5 — Artırmalar birbirini müteakip icra edilmek üzere 16/6/941 Pazartesi günü saat 15 de Büyükdere revir âmirliği binasında yapılacaktır. (4338)

Son Posta Matbaası: Nesriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç